

MŮJ ŽIVOT V ČR

MŮJ ŽIVOT V ČR

průvodce pro nezletilé bez doprovodu

---

3. vydání

Autoři:

Petra Khollová
Tomáš Knězek

Poděkování:

Zuzana Čížinská
Gabriela Kopuleťá
Lenka Svobodová

Jazyková úprava:

Hana Natidzeová

Grafika:

Lucia Šachlová

Organizace pro pomoc uprchlíkům
2015

MŮJ ŽIVOT V ČR

Průvodce pro nezletilé bez doprovodu

3. vydání
2015

fond
pro NNO

NROS

nadace
partnerství

EEELAND
LICHTENSTEIN
NORWAY
eea
grants

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.
www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz

Obsah

ÚVOD	1
MEZINÁRODNÍ OCHRANA	2
1. AZYL.....	2
2. DOPLŇKOVÁ OCHRANA.....	3
3. PRŮBĚH ŘÍZENÍ O MEZINÁRODNÍ OCHRANĚ.....	3
4. ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM (2. INSTANCE).....	6
5. KASAČNÍ STÍŽNOST.....	7
6. SLOUČENÍ S RODINOU.....	7
7. SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ.....	8
8. ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ.....	8
ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI-CIZINCE A DALŠÍ ZAŘÍZENÍ ÚSTAVNÍ VÝCHOVY	9
VZDĚLÁNÍ V ČR	11
JE MI 18 LET, CO DÁL?	13
1. POBYT V ÚSTAVNÍM ZAŘÍZENÍ.....	13
2. AZYLOVÁ PROCEDURA.....	13
3. ŽÁDOST O TRVALÝ POBYT Z HUMANITÁRNÍCH ŮVODŮ.....	14
4. NÁVRAT DO ZEMĚ PŮVODU.....	15
ODCHOD ZE ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI – CIZINCE	15
JAK NAJÍT BYDLENÍ A ZMĚNIT ADRESU	17
1. MOŽNOSTI BYDLENÍ.....	18
2. ZMĚNA ADRESY.....	20
JAK NAJÍT PRÁCI A CO DĚLAT, KDYŽ PRÁCI NEMÁM	20
1. ÚŘAD PRÁCE.....	21
2. DALŠÍ MOŽNOSTI HLEDÁNÍ PRÁCE.....	22
3. PRACOVNÍ SMLOUVA.....	23
4. PODNIKÁNÍ.....	25
5. SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	25
ZDRAVOTNÍ PROBLEMATIKA	26
1. LÉKAŘI.....	26
2. ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	27
FINANČNÍ POMOC	28
1. ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM.....	28
UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ	29

ÚVOD

Tato publikace je určena všem dětem a mladým lidem, kteří do České republiky přicházejí bez doprovodu svých rodičů či jiných příbuzných. Je však určena i těm, kteří již oslavili 18. narozeniny a začínají se připravovat na svůj samostatný život v ČR.

Ze zkušeností víme, že vás trápí řada problémů, se kterými si nedokážete sami poradit a chcete znát odpovědi na své otázky. Proto jsme pro vás připravili tuto informační publikaci, která vám usnadní orientaci v běžných životních situacích.

V publikaci naleznete podrobné informace o průběhu azylové procedury i odpovědi na otázky týkající se pobytu v Zařízení pro zajištění cizinců. Představíme vám zařízení ústavní výchovy a vysvětlíme, jak funguje vzdělávací systém v ČR. Je vám 18 let a nevíte, co vás čeká? Odpovědi naleznete na následujících stránkách. Věnujeme se i situacím, kdy se rozhodnete odejít ze zařízení ústavní výchovy, poradíme vám, kde a jak si hledat bydlení, co vše budete potřebovat při shánění vhodného zaměstnání, nebo jak si vyřídíte zdravotní pojištění. Součástí publikace je i seznam užitečných kontaktů, které se vám mohou hodit, a slovníček pojmů, které se v publikaci objevují. Věříme, že tato kniha bude vašim dobrým průvodcem a rádcem, přesto se může stát, že zde nenaleznete všechny potřebné informace. V tom případě jsme připraveni vám kdykoliv poskytnout potřebnou pomoc a radu, neboť práci s „nezletilými bez doprovodu“ se v rámci Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU) dlouhodobě věnuje specializovaný tým.

Organizace pro pomoc uprchlíkům – OPU
Kovářská 4
190 00 Praha 9
Tel: (+ 420) 730 158 781, (+420) 730 158 779
opu@opu.cz
www.opu.cz

MEZINÁRODNÍ OCHRANA

Cizinec, který uprchl ze své země před pronásledováním a v České republice hledá pomoc a ochranu, má možnost požádat v ČR o tzv. **mezinárodní ochranu**. Druhy mezinárodní ochrany jsou:

- **azyl**
- **doplňková ochrana**

Důvody pro udělení mezinárodní ochrany a průběh řízení upravuje zákon o azylu, který se vztahuje na všechny osoby bez rozdílu. Nezletilým bez doprovodu ovšem tento zákon poskytuje určité výhody. Například mají opatrovníka, který po celou dobu azylové procedury dohlíží, zda je vše v pořádku a chrání práva nezletilého.

1. AZYL

Komu může být udělen azyl v ČR?

Důvody pro udělení azylu v České republice jsou vyjmenovány v § 12 zákona o azylu. Zákon stanoví, že azyl se cizinci udělí, pokud bude zjištěno, že:

- **je pronásledován** za uplatňování **politických práv**
- má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu **rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině** nebo pro zastávání určitých **politických názorů** ve státě, jehož občanství má.

Co je pronásledování?

Podle zákona o azylu se za pronásledování považuje:

- Závažné **porušení lidských práv** a dále opatření, která působí **psychický nátlak** nebo **jiná obdobná jednání**, pokud je provádějí **státní orgány**, nebo jsou státními orgány trpěna.
- Za pronásledování se považuje i **jednání soukromých osob**, pokud lze prokázat, že **stát** (strany či organizace, včetně mezinárodních organizací, které kontrolují stát), **není schopen zajistit odpovídajícím způsobem ochranu** před takovým jednáním.

Komu dalšímu může být azyl udělen?

Azyl může být dále udělen **rodinnému příslušníkovi azylanta** (tedy cizince, kterému byl již azyl udělen). Rodinní příslušníci však musí pobývat na území ČR a musí být žadatelé o mezinárodní ochranu. To znamená, že musí nejprve přijet do ČR, požádat o mezinárodní ochranu a pak mohou dostat azyl.

Rodinným příslušníkem podle zákona je:

- manžel /manželka (pokud manželství trvalo již před udělením azylu)
- dítě mladší 18 let
- **rodič azylanta**, který je mladší 18 let
- **dospělá osoba, která odpovídá za nezletilou osobu bez doprovodu** (např. zletilý sourozenec, strýc, teta)

Když dostaneš v ČR azyl nebo doplňkovou ochranu, mohou za tebou tímto způsobem přicestovat rodiče a sourozenci, kteří zůstali v zemi původu.

Azyl dále může být udělen **ve zvláštních případech**, i pokud neexistuje důvod pro udělení azylu podle § 12. Ministerstvo vnitra může v případě hodném zvláštního zřetele udělit **azyl**

z humanitárního důvodu. Tento typ azylu se uděluje ve skutečně výjimečných případech – např. lidem vážně nemocným, kterým by se v zemi původu nedostalo odpovídající zdravotní péče, dívkám či chlapcům, kteří se stali obětmi obchodu s lidmi – např. prostituce, nucená práce.

2. DOPLŇKOVÁ OCHRANA

Komu může být udělena doplňková ochrana v ČR?

Doplňková ochrana se uděluje v případech, kdy žadateli o udělení mezinárodní ochrany **hrozí v zemi původu nebezpečí vážné újmy**, avšak toto nebezpečí nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu, neboť toto nebezpečí nijak nesouvisí s jeho rasou, pohlavím, národností, náboženstvím, politickými názory či s jeho příslušností k sociální skupině.

Za **vážnou újmu** se považuje:

- uložení nebo vykonání trestu smrti
- mučení nebo nelidské či ponižující zacházení
- ohrožení života či lidské důstojnosti v průběhu **mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu**

Příklad: Joy (17 let) přicestovala do ČR ze země, kde probíhá občanská válka. Během občanské války přišla o celou svou rodinu. Joy v ČR požádala o mezinárodní ochranu. Ministerstvo vnitra jí azyl neudělilo, přesto však získala tzv. doplňkovou ochranu. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany byla situace v zemi původu – tedy probíhající občanská válka a nebezpečí, které by dívce hrozilo, pokud by se domů vrátila.

3. PRŮBĚH ŘÍZENÍ O MEZINÁRODNÍ OCHRANĚ

Kdo rozhoduje o udělení mezinárodní ochrany?

O udělení azylu i doplňkové ochrany rozhoduje Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky (OAMP).

Kde je možné prohlásit, že chci žádat o mezinárodní ochranu?

1. Projevit úmysl žádat o mezinárodní ochranu je možné ústně na **policii**:

- **v Příjímacím středisku MV ČR pro žadatele o azyl** (v Zastávce u Brna, nebo na Letišti Praha -Ruzyně, pokud se do ČR dostaneš letecky)
- **na Oblastním ředitelství služby cizinecké policie** (pouze pokud se tam dostavíš sám a dobrovolně, nejde to tedy po zadržení policií)
- **v Zařízení pro zajištění cizinců, v tzv. detenci** (v tomto zařízení je však možné žádat pouze ve lhůtě **7 dnů** od té doby, kdy policie cizince poučí o možnosti žádat o azyl, většinou tedy pouze prvních 7 dnů od příchodu do tohoto zařízení)

2. Projevit úmysl žádat o mezinárodní ochranu je možné také písemně přímo **Ministerstvu vnitra ČR**, a to pokud je cizinec:

- hospitalizován ve zdravotnickém zařízení (**v nemocnici**)
- umístěn **ve vězení** (vykonává vazbu nebo trest odnětí svobody)
- umístěn **v Zařízení pro děti-cizince**, nebo jiném **ústavním zařízení** (toto je výjimka, která platí pouze pro **nezletilé bez doprovodu**: během celého svého pobytu v dětském domově můžeš poslat dopis na Ministerstvo vnitra, že chceš v ČR žádat o mezinárodní ochranu)

Jak je možné požádat o mezinárodní ochranu?

Požádat v ČR o udělení mezinárodní ochrany je možné buď **písemně (poslat dopis na Ministerstvo vnitra)** nebo **ústně** do protokolu na **Policii**, kam se dobrovolně dostavíš.

Co bude následovat, pokud jsem požádal o azyl?

Pokud jsi ministerstvo či policii požádal o azyl, přijde ti z Ministerstva vnitra ČR pozvánka na nabrání žádosti o azyl. To znamená, že pojedíš na ministerstvo, kde s tebou pracovník ministerstva sepíše oficiální žádost a provede **první stručný pohovor** o tom, proč jsi přišel do České republiky, jaké problémy jsi měl doma a proč se tam nemůžeš vrátit.

Na co se mě budou ptát při prvním pohovoru?

Pracovník Ministerstva vnitra, který s tebou žádost o mezinárodní ochranu sepíše, se tě zeptá zejména na tyto **otázk**y:

- Jméno, datum narození
- Státní občanství
- Národnost/ etnikum
- Jméno otce, matky, sourozenců
- Máš v České republice nebo jinde v Evropě nějaké příbuzné?
- Místa, kde jsi bydlel posledních 10 let a jak dlouho jsi tam pobýval
- Jakým jazykem se dorozumíš?
- Jaké máš doklady (cestovní pas, rodný list ...)?
- Jsi ty sám nebo tvoji příbuzní (matka, otec, sourozenci...) členem nějaké politické strany?
- Vykonával jsi vojenskou službu?
- Nejvyšší dosažené vzdělání (máš o tom nějaké doklady?)
- Povolání (pokud jsi před příchodem do ČR někde pracoval)
- Finanční prostředky, majetek
- **Z jakého důvodu jsi opustil zemi původu (jaké jsi měl problémy, co ti doma hrozilo a proč ses rozhodl odejít?)**
- Kde ses zdržoval od okamžiku odchodu ze země původu až do příjezdu do ČR? (podrobný popis cesty do ČR)
- Pobýval jsi po odchodu z domova v některém ze států Evropské unie?
- **Z jakých důvodů žádáš o mezinárodní ochranu? (Opět je nutné popsat, jaké jsi měl doma problémy, co ti hrozilo, proč ses rozhodl odejít a hlavně proč se nemůžeš do své země vrátit)**
- Kdy a jakým způsobem jsi vstoupil na území České republiky?
- Přes území kterých států jsi do ČR cestoval a jak dlouho jsi v těchto státech pobýval?
- Je Česká republika tvým cílovým státem, nebo jsi chtěl cestovat někam dál?
- **Jak si představuješ řešení své současné situace? (Jaké máš představy o své budoucnosti?)**
- **Kontaktoval jsi během pobytu v ČR ambasádu (zastupitelský úřad) své země? (Žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesmí nikdy během řízení kontaktovat svou ambasádu ani jiné orgány svého státu, bralo by se to jako důkaz, že mu ze strany státních orgánů země původu žádné nebezpečí nehrozí!)**
- Byl jsi již někdy v České republice?
- Žádal jsi již někdy o udělení azylu nebo mezinárodní ochrany? Pokud ano, tak s jaký výsledkem?
- Bylo proti tobě vedeno trestní stíhání (Spáchal jsi nějaký trestný čin?)

- **Čeho se obáváš v případě návratu do země původu? (Co by ti v případě návratu domů hrozilo, co by se ti mohlo stát a čeho se obáváš?)**
- Zdravotní stav

Na samostatném papíře je ještě nutné **napsat vlastní rukou důvody**, kvůli kterým jsi odešel ze země původu, co Ti v zemi původu hrozilo a z jakého důvodu tedy žádáš o udělení mezinárodní ochrany.

Během celého nabírání žádosti je přítomen **tlumočník** z jazyka, kterému rozumíš (z tvého mateřského jazyka nebo z jazyka, ve kterém jsi schopen se dorozumět). **Vždy je možné se ozvat, pokud tlumočníkovi, kterého vybralo ministerstvo, nerozumíš, nebo s ním máš nějaký problém. Správné tlumočení žádosti a pohovoru je zásadní pro celý další průběh řízení o mezinárodní ochraně.**

Dále je u pohovoru přítomen tvůj **opatrovník pro řízení o udělení mezinárodní ochrany**. Opatrovníkem je většinou pracovník nevládní organizace, která pomáhá uprchlíkům v České republice. Tento pracovník dohlíží, aby během azylové procedury byla dodržována všechna tvá práva.

Čeká mě ještě nějaký další pohovor?

Ano. Po určité době od podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany s tebou bude proveden podrobný pohovor. Tento **hlavní pohovor** bude opět probíhat na ministerstvu, kam půjdeš společně se svým opatrovníkem a tlumočníkem.

Během tohoto zásadního pohovoru je nutné, abys znovu podrobně a pravdivě popsal důvody odchodu ze země původu. Pohovor totiž slouží k tomu, aby byly zjištěny všechny skutečnosti, které ministerstvo potřebuje znát pro vydání rozhodnutí. **Pohovor je pro získání azylu velmi důležitý. Je proto nezbytné, abys uvedl všechny informace**, ze kterých je zřejmé, čeho se obáváš a proč se nemůžeš vrátit domů.

Pokud je to možné, měl bys svá tvrzení podpořit důkazy (listiny, fotografie, svědci...).

Na co je důležité dát si při pohovoru pozor?

Při pohovoru máš právo vyjádřit **nesouhlas s tlumočníkem**, například proto, že mu nerozumíš. Dále je možné požádat, aby **tlumočník** byla **osoba stejného pohlaví**, pokud je ti nepříjemné mluvit o tom, co se ti stalo, před osobou opačného pohlaví.

Na závěr pohovoru máš **právo nechat si přetlumočit zápis** z pohovoru zpět do svého jazyka. Tvůj opatrovník by sice měl zkontrolovat obsah zápisu; zda vše, co je zapsáno, skutečně odpovídá tomu, co jsi sdělil, avšak i ty máš právo nechat si zápis přetlumočit, abys měl zpětnou kontrolu. Pokud najdeš v zápise chyby, je možné je opravit. Pravdivost zápisu pak potvrdíš svým podpisem nejen ty, ale i tvůj opatrovník. Podepsaný zápis z pohovoru je považován za pravdivý a již ho nelze měnit ani doplňovat. Z tohoto zápisu pak ministerstvo vychází při svém rozhodování, zda ti udělí či neudělí mezinárodní ochranu.

Nedozví se nikdo, co jsem v pohovoru řekl?

Ministerstvo nesmí dál šířit informace, které jsi v pohovoru uvedl a má povinnost použít je jen pro potřeby azylového řízení.

Kdo je můj opatrovník během azylového řízení?

V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany se setkáš se dvěma různými opatrovníky, tedy osobami, které ze zákona budou chránit tvá práva a zájmy.

- **Opatrovník pro řízení o udělení mezinárodní ochrany** bude přítomen při nabírání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tohoto opatrovníka jmenuje ministerstvo a většinou se jed

ná o pracovníka **nevládní organizace**, která poskytuje pomoc uprchlíkům a cizincům v ČR. Tento první opatrovník je jmenovaný pouze za přechodnou dobu, než ti soud ustanoví druhého opatrovníka, tzv. opatrovníka pro pobyt.

- **Opatrovník pro pobyt** bude chránit tvá práva po celou dobu tvého pobytu v ČR, a to až do tvých 18 let. Tohoto opatrovníka jmenuje soud a ve většině případů je tímto opatrovníkem **orgán sociálně-právní ochrany dětí** na místně příslušném obecním úřadě, který vykonává ochranu i v případě českých dětí. Opatrovník pro pobyt již musí být přítomen u hlavního pohovoru. **Tento opatrovník se účastní všech pohovorů, předávání rozhodnutí a je také oprávněn podávat žalobu k soudu, apod.**

Jak dlouho řízení o udělení mezinárodní ochrany trvá?

Ze zákona by ministerstvo mělo rozhodnout do 90 dnů ode dne zahájení řízení. Ministerstvo však může tuto lhůtu prodloužit. Pokud bude řízení trvat déle, musí o tom ministerstvo informovat tvého opatrovníka. Řízení většinou trvá déle než 3 měsíce.

V jakém jazyce probíhá řízení o udělení mezinárodní ochrany?

Máš právo na to, aby řízení probíhalo ve tvém mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém jsi schopen se dorozumět. Tlumočnicka pro řízení ti bezplatně poskytne ministerstvo. O tom, že je možné nesouhlasit s osobou tlumočnicka z různých důvodů, jsme se již zmiňovali.

Je možné vzít svou žádost zpět (zastavit řízení)?

Kdykoli během řízení můžeš vzít svou žádost zpět. Takzvaný „**stop azyl**“ se posílá písemně ministerstvu, které řízení zastaví. Pokud je ti méně než 18 let, žádost musí vzít zpět tvůj opatrovník.

Co to znamená získat azyl?

Cizinec, kterému byl udělen azyl – tzv. **azylant**, získává povolení k trvalému pobytu na území ČR, toto povolení není časově omezené. Azylant má stejná práva a povinnosti jako čeští občané, s výjimkou práva volebního. Azylantovi je vystaven „**průkaz k povolení pobytu azylanta**“ s dobou platnosti na 10 let, který je možno prodloužit. Azylant může později požádat o udělení českého občanství.

Co to znamená získat doplňkovou ochranu?

Doplňkovou ochranu udělí ministerstvo cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, avšak v jeho případě existují obavy, že pokud by se vrátil do země původu, hrozí mu vážné nebezpečí.

Cizinci, který získá doplňkovou ochranu, je vystaven **průkaz k oprávnění k pobytu** na dobu minimálně jednoho roku. Ministerstvo po uplynutí doby, na kterou byla doplňková ochrana udělena, **na žádost cizince přezkoumává**, zda stále existují důvody pro prodloužení doplňkové ochrany. **O prodloužení doplňkové ochrany je nutné požádat ministerstvo nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na kterou byla doplňková ochrana udělena.**

4. ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM (2. INSTANCE)

Co dělat, pokud dostanu negativ?

Pokud ministerstvo rozhodne, že azyl v tvém případě neudělí a dostaneš zamítnutí (**1. negativ**), je možné podat **žalobu k soudu**, a to ve lhůtě **15 dnů** ode dne doručení rozhodnutí. Žaloba se podává ke krajskému soudu, který je příslušný podle místa, kde se v době

podání nacházíš.

Se žádostí o sepsání žaloby se můžeš obrátit na právníka nevládní organizace, která do vašeho zařízení dojíždí, popřípadě na svého opatrovníka.

Do doby, než soud o žalobě rozhodne, můžeš setrvat na území České republiky, neboť řízení o udělení mezinárodní ochrany pokračuje.

Jak může soud o žalobě rozhodnout?

Soud sám o sobě nemůže rozhodnout, že ti bude mezinárodní ochrana udělena. Může pouze negativní rozhodnutí ministerstva **zrušit a vrátit případ ministerstvu** k dalšímu řízení. O udělení mezinárodní ochrany tak znovu bude rozhodovat ministerstvo, ale bude při tom vázáno názorem soudu.

Pokud soud dojde k závěru, že rozhodnutí ministerstva je v pořádku, toto negativní **rozhodnutí potvrdí** a dostaneš zamítnutí (**2. negativ**).

5. KASAČNÍ STÍŽNOST

Co dělat, když dostanu 2. negativ?

Pokud soud žalobu zamítne a potvrdí tak rozhodnutí ministerstva (2. negativ), je možné žádat zrušení soudního rozhodnutí podáním **kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu**.

Nejvyšší správní soud může kasační stížnost zamítnout a potvrdit tak správnost rozhodnutí krajského soudu, čímž **končí celé řízení o udělení mezinárodní ochrany v ČR**.

V opačném případě Nejvyšší správní soud věc vrátí krajskému soudu k dalšímu řízení. Ani Nejvyšší správní soud tedy nemůže udělit azyl, může pouze zrušit předchozí rozhodnutí krajského soudu a vrátit mu věc k novému rozhodnutí.

Je možné požádat o mezinárodní ochranu opakovaně?

Ano, je to možné. Pokud však neuvedeš žádné **nové skutečnosti**, které nebyly předmětem zkoumání v předchozím skončeném řízení o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo tvoji žádost zamítne jako nepřípustnou, a to ve velmi krátké lhůtě. Pokud ministerstvo žádost zamítne jako nepřípustnou, žaloba proti rozhodnutí ministerstva nemá odkladný účinek, tzn., že policie už ti nebude prodlužovat vízum, jako tomu bylo během prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany.

6. SLOUČENÍ S RODINOU

Co když mám rodiče v jiném evropském státě?

Pokud některý z rodičů pobývá v jiném státě Evropské unie, můžeš s nimi být sloučen, pokud o to máš zájem. Je potřeba nejprve požádat o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Ministerstvo vnitra pak postupuje podle tzv. Dublinského nařízení, to znamená, že kontaktuje stát, kde žije tvůj **otec** nebo **matka**, a zařídí ti cestu za nimi. O tvé žádosti o mezinárodní ochranu už nebude rozhodovat Česká republika, ale právě ten stát, kde pobývají tvoji rodiče. Stejně tak je možné sloučit se i s **poručníkem** (tedy osobou, která za tebe byla v zemi původu odpovědná místo rodičů).

Aby bylo sloučení možné, je nutné splnit několik podmínek. Osoba, se kterou se chceš sloučit:

- musí mít ve státě, kde žije, **povolený pobyt** (musí tam pobývat legálně)
- musí **prokázat, že jste skutečně příbuzní** (musí předložit doklady prokazující, že jde o otce /matku, tedy např. rodný list, nebo doklad, že jde o poručníka)

Co když mám v Evropě jiné příbuzné?

Je možné sloučit se i s jinými příbuznými, např. **sestrou, bratrem, tetou, nebo strýcem**, ovšem to už je složitější než v případě rodičů. Stát, kde žijí tvoji rodiče, má povinnost převzít řízení o tvé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přijmout tě na své území a rozhodnout o tvé žádosti místo České republiky.

V případech vzdálenějších příbuzných však záleží na každém státě EU, zda tě přijme či nikoliv. V těchto případech totiž státy nejsou povinny sloučení realizovat, budou vždy zkoumat, zda se o tebe tvoji příbuzní mohou postarat. Stejně jako u rodičů, i tady platí, že příbuzný, se kterým se chceš sloučit, musí v Evropské unii pobývat legálně a musí prokázat váš příbuzenský vztah. Aby sloučení proběhlo co nejrychleji, je dobré hned při nabrání žádosti o udělení mezinárodní ochrany předložit ministerstvu **přesnou adresu**, kde tvoji příbuzní bydlí, **kopii jejich povolení k pobytu a dopis, že souhlasí s tím, aby ses s nimi sloučil a že se o tebe chtějí postarat.**

7. SPRÁVNÍ VYHOŠTĚNÍ

Co znamená termín „správní vyhoštění“?

- Správním vyhoštěním se rozumí **ukončení pobytu cizince na území ČR a zároveň stanovení zákazu budoucího pobytu v ČR v délce od 1 roku do 10 let.**
- **Rozhodnutí o správním vyhoštění vydává** Policie ČR; v tomto dokumentu je napsáno, na kolik let ti byl zakázán pobyt a vstup do ČR.
- Proti tomuto rozhodnutí se můžeš odvolat – se sepsáním **odvolání** ti pomůže tvůj opatrovník (více se o něm dočteš níže) nebo právník nevládní organizace. **Lhůta na toto odvolání je 15 dnů.**

Proč mi bylo uloženo správní vyhoštění, jakého nezákonného jednání jsem se dopustil?

Správní vyhoštění ti může být uloženo, pokud jsi přicestoval na území ČR bez platného cestovního dokladu nebo bez platného víza, při hraniční nebo pobytové kontrole ses policií prokázal padělaným dokladem, státní hranice jsi překročil v úkrytu nebo ses o to pokusil, v ČR jsi pobýval bez platného dokladu, bez platného víza, apod.

Mám jako nezletilý bez doprovodu v řízení o správním vyhoštění nějaké výhody oproti dospělým?

Ano, máš. Policie ti musí ustanovit **opatrovníka**, který chrání tvá práva. Policie po tvém zadržení musí kontaktovat **orgán sociálně-právní ochrany dětí** v místě, kde tě zadržela. Pracovník nebo pracovnice tohoto úřadu budou tvým opatrovníkem během řízení na policii a po ukončení všech úkonů na cizinecké policii podají návrh soudu, aby tě umístil do Zařízení pro děti-cizince, nebo do jiného dětského domova v ČR. Zároveň by měl tvůj opatrovník podat odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění.

Ve výjimečných případech je možné, že nepůjdeš rovnou do Zařízení pro děti-cizince, ale policie rozhodne o tvém zajištění a budeš umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců.

8. ZAŘÍZENÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ CIZINCŮ

Zařízení pro zajištění cizinců (ZZC), nazývané též **„detence“**, je zařízení provozované Ministerstvem vnitra ČR, do kterého je umístěn cizinec na základě rozhodnutí o zajištění. Toto rozhodnutí vydává Policie ČR. Policie je oprávněna zajistit cizince ze dvou důvodů: na základě zahájení řízení o správním vyhoštění nebo za účelem předání cizince podle mezinárodní smlouvy. Zařízení pro zajištění cizinců svou povahou připomíná „vězení“, zajištění cizinci totiž nemohou toto zařízení libovolně opouštět. Po svém zajištění v detenci je cizinec oprávněn

učinit **prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu**. Toto oprávnění však zaniká po uplynutí **7 dnů** ode dne, kdy byl cizinec policií o této možnosti informován. Podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany však není důvodem pro ukončení zajištění. **Maximální doba zajištění** v ZZC je u dospělých 180 dnů a u **nezletilých bez doprovodu 90 dnů**.

V České republice je několik detenčních zařízení: v Bělé pod Bezdězem, ve Vyšních Lhotách a v Drahoněch. Nezletilí bývají umístováni většinou do Bělé pod Bezdězem.

Můžu být jako nezletilý umístěn do detence?

Ano, policie, která tě zadrží, může rozhodnout o tvém umístění do zařízení pro zajištění cizinců, ale pouze ze dvou důvodů:

- Pokud bys mohl **ohrozit bezpečnost státu**, nebo **závažně narušit veřejný pořádek**
- Pokud má policie **pochybnosti o tvém věku**, tedy pokud ti policie nevěří, že jsi nezletilý. V tomto případě tě policie odveze k lékaři, který provede RTG záěstí, ze7 kterého je možné určit věk, i když ne vždy zcela přesně. Pokud bude zjištěno, že jsi opravdu nezletilý, musí tě policie z detence propustit.

Proč mám opatrovníka a co pro mě může opatrovník udělat?

Opatrovníka pro zajištění musí mít každý nezletilý cizinec bez doprovodu umístěný v Zařízení pro zajištění cizinců. Opatrovníka ustanovuje policie. Funkci opatrovníka vykonávají pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí, kteří často spolupracují s právníky neziskových organizací. Úkolem opatrovníka je chránit zájmy a práva každého nezletilého. Opatrovník dohlíží nad tím, že policie jedná v souladu se zákonem, za nezletilého píše odvolání, žaloby apod.

Na koho se mohu obrátit s žádostí o pomoc?

Můžeš se obrátit na svého **opatrovníka**, který vždy jedná v tvém zájmu. Pomůže ti sepsat odvolání proti správnímu vyhoštění, žalobu proti zajištění apod. Dále ti vždy pomohou **právníci nevládních organizací**, kteří do detence pravidelně dojíždějí a se kterými tvůj opatrovník často spolupracuje. Stačí, když jim ukážeš všechny dokumenty, které jsi od policie dostal. **Důležité je, aby sis všechny dokumenty, které od státních orgánů dostaneš, schoval!**

Mohu v detenci požádat o azyl?

Ano můžeš, ale jen v určité lhůtě. O azyl můžeš totiž požádat do 7 dnů ode dne, kdy jsi byl policií o této možnosti informován (tedy do **7 dnů** poté, co jsi byl umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců).

Co se stane, když o azyl nepožádám?

Když nestihneš požádat v sedmidenní lhůtě, pak můžeš o azyl požádat po svém propuštění v Zařízení pro děti-cizince.

Kam půjdu, až mě policie z detence propustí?

Pokud uplyne doba tvého pobytu v Zařízení pro zajištění cizinců a ještě jsi nedovršil 18 let, pak tě policie převezde do Zařízení pro děti-cizince. To znamená do dětského domova se školou, který je určen pro děti-cizince. V případě nezletilých je **maximální doba zajištění 90 dnů**.

ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI-CIZINCE A DALŠÍ ZAŘÍZENÍ ÚSTAVNÍ VÝCHOVY

Zařízení ústavní výchovy jsou zařízení, které poskytují péči nezletilým cizincům (dětem a mladým lidem mladším 18 let), kteří se na území ČR nacházejí bez doprovodu svých rodičů či

jiných příbuzných. Tato zařízení poskytují péči také dětem-cizincům, kteří sice rodiče v ČR mají, ale ti se o ně nemohou z různých důvodů starat.

Jak tato zařízení fungují?

V České republice existují různé typy ústavních zařízení:

- Diagnostický ústav – slouží k poznání mladistvého a jeho nasměrování do dalšího zařízení
  - Výchovný ústav – slouží k ubytování a vzdělávání mladistvého do 18 let (výjimečně do 26 let)
- Zařízení pro děti-cizince (ZDC) funguje obdobně jako zařízení, která jsou určena pro české děti, které nemají rodiče. Rozdíl je pouze v tom, že Zařízení pro děti-cizince (ZDC) je určeno pro děti, které nehovoří českým jazykem.

Zařízení pro děti-cizince v Praze

- Všechny děti nově přicházející do České republiky jsou nejprve umístěny do zařízení pro děti-cizince, kde probíhá základní diagnostika
- S každým dítětem je proveden vstupní pohovor za účasti tlumočnicka a je mu vysvětleno, jak zařízení funguje
- Každé dítě musí podstoupit lékařskou prohlídku a pohovor s psychologem
- V zařízení musí děti navštěvovat školu, kde se učí základy českého jazyka
- Doba diagnostického pobytu je dva měsíce, poté je nezletilý převezen do jiného výchovného ústavu, nebo zůstává v péči Zařízení pro děti-cizince (podle volných kapacit zařízení)

Výchovný ústav Klíčov a Višňové

- Tyto výchovné ústavy jsou určeny pro české děti a jsou v nich zřízena speciální oddělení pro děti-cizince. Ve výchovném ústavu klienti zůstávají až do své zletilosti, v případě, že studují, mohou zůstat až do 26 let.
- V rámci výchovného ústavu je možné navštěvovat speciální základní školu pro cizince a dvouletou střední školu oboru kuchař, nebo jakoukoli jinou střední školu mimo areál ústavu.

Ústavní zařízení obstarávají bezplatné ubytování, stravu, zdravotní péči, možnost vzdělání, zájmové kroužky, materiální pomoc, apod. Budeš také dostávat kapesné nebo budeš moct chodit na brigádu.

Proč jsem byl do tohoto zařízení umístěn?

Do ústavního zařízení jsi byl umístěn, protože ti ještě není 18 let a v ČR nemáš rodiče ani jiné příbuzné, kteří by se o tebe postarali. Proto má Česká republika povinnost o tebe pečovat a chránit tě až do doby, kdy ti bude 18 let a budeš podle českých zákonů dospělý (zletilý). Všichni nezletilí bez doprovodu jsou do péče těchto zařízení svěřeni na základě rozhodnutí soudu.

Pro koho jsou tato zařízení určena?

Pro všechny nezletilé cizince, kteří se na území ČR nacházejí bez doprovodu svých rodičů či jiných příbuzných, ale i pro nezletilé, kteří sice rodiče v ČR mají, ale ti se o ně nemohou z různých důvodů starat.

Do ústavních zařízení jsou umísťováni:

- nezletilí ze Zařízení pro zajištění cizinců (Bělá-Jezová, Vyšní Lhoty, Drahonice)
- nezletilí z přijímacích středisek pro žadatele o azyl (Zastávka u Brna, letiště Praha–Ruzyně)
- nezletilí, které policie zadržela na ulici (při krádeži, při běžné kontrole dokladů)

- nezletilí, kteří v České republice žili společně s rodiči, ale v současnosti se o ně rodiče nemohou postarat (rodiče museli z ČR odcestovat, rodiče jsou v nemocnici, ve vězení)
- nezletilí, kteří z ústavního zařízení utekli a policie je zadržela, ať už v ČR nebo v zahraničí

Do ústavního zařízení se tedy dříve či později dostanou všichni nezletilí bez doprovodu, ať již v ČR pobývali **legálně** či **nelegálně**. Je důležité vědět, že ode dne, kdy soud nezletilého umístí do ústavní péče, je **pobyt každého nezletilého legalizován až do jeho 18 let** (bez ohledu na to, zda je žadatelem o azyl či nikoliv). Po dosažení věku 18 let se ovšem situace zásadně mění. Po dosažení 18 let je tedy nutné upravit pobyt každého mladého cizince **individuálně**.

Jak dlouho v ústavní péči musím zůstat?

Na základě rozhodnutí soudu jsi byl umístěn do ústavního zařízení **až do svých 18 let**. Zařízení má povinnost o tebe až do tvé plnoletosti pečovat, ale i ty máš určité povinnosti. Měl bys vědět, že až do svých 18 let nesmíš zařízení natrvalo opustit. Samozřejmě je možné zařízení krátkodobě opouštět (není to vězení), ale vždy se musíš ve stanovenou dobu vrátit. Pokud ze zařízení utečeš, bude tvé jméno nahlášeno na policii, která po tobě vyhlásí celostátní pátrání. Pokud budeš během svého útoku kontrolován, vždy tě vrátí zpět do zařízení.

Mohu jet na návštěvu ke svým známým?

Jet na návštěvu za příbuznými, známými či kamarády je možné, ale za určitých podmínek:

Pokud ti ještě nebylo 18 let:

- Musíš nahlásit pracovníkům ústavního zařízení, kam chceš jet. Musíš uvést jméno osoby a adresu, kde budeš.
- Pracovníci zařízení kontaktují tvého opatrovníka, který nechá adresu prověřit a vysloví souhlas s návštěvou (to znamená, že za tvým příbuzným nebo známým přijde na návštěvu státní úředník, který zkontroluje, zda tvůj příbuzný či známý na adrese skutečně bydlí a zda jsou tam pro tebe vhodné podmínky).
- Pokud opatrovník s návštěvami souhlasí, stačí jen, když tvůj příbuzný nebo známý každou další návštěvu včas oznámí opatrovníkovi i ústavnímu zařízení.

Pokud ti už bylo 18 let:

- Musíš nahlásit adresu, kam jedeš a datum, kdy se vrátíš, pracovníkům zařízení a musíš požádat zařízení o povolení takové návštěvy.

Mohu v zařízení zůstat i po 18 letech?

Ano, v ústavním zařízení je možné zůstat i po dosažení zletilosti (tedy po dosažení 18 let), a to na základě **smlouvy o ubytování**, kterou uzavřeš se zařízením. Podmínkou však je, že se musíš připravovat na budoucí povolání, tedy musíš studovat. Pokud nestuduješ, není možné, abys po dosažení zletilosti v zařízení dál zůstal (více se dočteš v kapitole „Je mi 18 let, co dál?“). V některých případech však v zařízení musíš zůstat až **do 19 let**, a to když soud rozhodne, že prodlužuje tvé svěření do péče ústavního zařízení. To znamená, že soud **o rok posune dobu, kdy se staneš úplně dospělým**; po tuto dobu máš stále opatrovníka a musíš dodržovat stejná pravidla jako ostatní nezletilí.

VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

Cizinci mají možnost v České republice studovat za stejných podmínek jako občané ČR. V České republice existuje možnost studia na **státních školách** nebo na **školách soukromých** (včetně

církevních). Studium na státních školách je v zásadě bezplatné, naopak na školách soukromých musí počítat s tím, že studium je zpoplatněno (výše poplatku je různá). Vyučovací jazykem na státních školách je jazyk český. V případě škol soukromých však existují výjimky, kde je možno studovat i v jiném jazyce.

Vzdělávací systém v ČR tvoří:

Základní škola

- Poskytuje základní vzdělání a připravuje žáky pro další studium
- Má devět ročníků a člení se na I. stupeň (1. – 5. ročník) a II. stupeň (6. – 9. ročník)
- Devítiletá školní docházka je povinná

Střední školy

Typy středních škol:

- Střední odborné učiliště – připravuje studenty na výkon manuálních, spíše dělnických profesí; délka studia je obvykle 2 - 3 roky; studium je ukončeno odbornou zkouškou, po jejímž složení absolvent obdrží výuční list
- Střední odborná škola – připravuje studenty pro praktické uplatnění, ale zároveň jim poskytuje širší vzdělání; oborové zaměření těchto škol je různé – např. zdravotnické školy, obchodní akademie, průmyslové školy; studium obvykle trvá 4 roky; studium je uzavřeno maturitní zkouškou, po jejímž složení obdrží student maturitní vysvědčení
- Gymnázium – základním cílem studia na gymnáziu je připravit studenty ke studiu na vysoké škole, popř. na vyšší odborné škole; studium trvá 4 roky a je ukončeno maturitní zkouškou
- Konzervatoř – je speciálním typem střední školy, neboť studenty připravuje pro obor zpěv, hudba, tanec nebo dramatické umění; studium je šesti až osmileté a je ukončeno absolutoriem.

Cizinci mají možnost studovat na středních školách za stejných podmínek jako čeští občané, s výjimkou povinnosti skládat přijímací zkoušky z českého jazyka; uchazeč o studium však musí prokázat schopnost plynně reagovat v českém jazyce (obvykle pohovorem). Další kritéria pro přijetí ke studiu si určuje škola, přijímací zkoušky na jednotlivé školy se proto liší. V prvním roce studia je cizinec osvobozen od klasifikace z českého jazyka.

Vyšší odborné školy

- Studium může být zpoplatněno, bez ohledu na to, zda jde o státní či soukromou školu
- Ke studiu se může přihlásit pouze ten, kdo složil maturitní zkoušku na střední škole
- Délka studia je obvykle 3 - 4 roky, studium je zakončeno absolutoriem a získáním titulu DiS. (diplomovaný specialista)

Vysoké školy

V případě, že je student schopen studovat v českém jazyce a zvládá i odbornou češtinu, je studium bezplatné; pokud se cizinec rozhodne studovat v cizím jazyce, je studium zpoplatněno.

Mohu studovat českou základní či střední školu?

Pokud jsi přišel do ČR bez dokladů o dosaženém vzdělání v zemi původu a neumíš dobře česky, nemůžeš zahájit studium na české škole hned po svém příchodu do ČR. Ale máš možnost navštěvovat školu v rámci pobytu v ústavním zařízení nebo absolvovat jednoletý kurz pro ukončení základního vzdělání. Poté, co se naučíš česky natolik dobře, že budeš scho-

pen pokračovat ve studiu na české škole, můžeš si podle svých schopností vybrat vhodnou českou školu.

Přijímací zkoušky na střední školy se konají vždy v dubnu, a pokud jsi přijat, nastupuješ na střední školu od září.

JE MI 18 LET, CO DÁL?

Nezletilý cizinec, který je rozhodnutím soudu svěřen do náhradní výchovy, je oprávněn trvale pobývat na území ČR až do dosažení 18 let. **Všichni nezletilí bez doprovodu, kteří jsou umístěni do ústavních zařízení, tedy mají až do dosažení 18 let oprávnění k trvalému pobytu na území ČR**, a to přímo ze zákona. Problém ovšem nastává po dosažení 18 let, kdy je nutné řešit následný pobyt každého již zletilého cizince na území ČR **individuálně**.

1. POBYT V ÚSTAVNÍM ZAŘÍZENÍ

Musím odejít z ústavního zařízení?

Ne. V ústavním zařízení můžeš zůstat i po dosažení zletilosti (tedy po dosažení 18 let), a to na základě **smlouvy o ubytování**. Tuto smlouvu s tebou může uzavřít ředitel zařízení. Podmínkou však je, že se připravuješ na budoucí povolání, musíš tedy studovat. Pokud nestuduješ, není možné, abys po dosažení zletilosti v zařízení dál pobýval.

Právě proto, že **podmínkou dalšího setrvání v zařízení je studium**, uzavírá se smlouva o ubytování vždy pouze na jeden rok. Pokud pokračuješ ve studiu, je možné smlouvu o ubytování každý rok znovu prodloužit, a to až **do 26 let**. Samozřejmě existují i další podmínky pro další setrvání v zařízení, například dodržování vnitřního řádu zařízení a pravidel chování.

Pokud chceš ze zařízení odejít, nikdo ti v odchodu nebude bránit.

Co když přestanu studovat?

Vzhledem k tomu, že právě studium je základní podmínkou pro setrvání v ústavním zařízení po dosažení 18 let, znamená ukončení studia zároveň také ukončení pobytu v tomto zařízení.

2. AZYLOVÁ PROCEDURA

Má dosažení zletilosti (18 let) vliv na azylovou proceduru?

Pokud řízení o udělení mezinárodní ochrany neskončilo již dříve, dosažení věku 18 let **nemá na toto řízení žádný vliv**. Azylová procedura pokračuje dál. Okamžikem tvých 18. narozenin pouze končí funkce opatrovníka, který tě již dále nezastupuje. V případě dotazů nebo problémů se můžeš obracet s žádostí o pomoc na **pracovníky nevládní organizace**, kteří navštěvují Zařízení pro děti-cizince i výchovné ústavy a kteří ti pomohou s řešením problémů. Právník takové organizace tě také může během řízení o udělení mezinárodní ochrany na základě plné moci zastupovat.

I po dosažení zletilosti budeš pobývat na území ČR na základě **víza za účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany** („azylové vízum“). Toto vízum bude policie prodlužovat až do pravomocného ukončení řízení.

Pokud se rozhodneš odejít z ústavního zařízení a azylová procedura v tvém případě ještě neskončila, budeš přemístěn do **Pobytového střediska Ministerstva vnitra pro dospělé žadatele o mezinárodní ochranu** (azylového tábora). Odtud můžeš kdykoli odejít a najít si vlastní bydlení. **I do pobytového střediska jezdí pracovníci nevládních organizací, na které se můžeš obrátit.**

Azylová procedura mi již skončila, jaký mám pobyt po dosažení 18 let?

Tím, že jsi byl umístěn do ústavního zařízení, je tvůj pobyt legalizován jen do 18 let. Po dosažení 18 let, i když se rozhodneš zůstat v zařízení, je potřeba získat povolení k pobytu na území ČR.

Samotná smlouva o ubytování se zařízením nijak nelegalizuje tvůj pobyt na území ČR.

Tato smlouva pouze upravuje tvůj vztah s ústavním zařízením, umožňuje ti v něm zůstat i nadále, ale nelegalizuje tvůj pobyt na území ČR.

Po dosažení 18 let je tedy potřeba **požádat o povolení k pobytu**. Zákon o pobytu cizinců upravuje množství různých typů pobytu, o které lze žádat. Jeden z těchto pobytů je určen přímo pro nezletilé cizince, kteří bydlí v dětském domově. Po dosažení 18 let může takový cizinec žádat o **povolení k trvalému pobytu z humanitárních důvodů**.

3. ŽÁDOST O TRVALÝ POBYT Z HUMANITÁRNÍCH DŮVODŮ

Kdo mi pomůže legalizovat si pobyt v ČR po dosažení zletilosti?

V případě žádosti o povolení k trvalému pobytu z humanitárních důvodů jde o velmi složitou proceduru. Je nezbytné předložit mnoho dokumentů. Proto je lepší obrátit se s žádostí o pomoc na právníka nevládní organizace, která poskytuje pomoc cizincům a uprchlíkům na území ČR.

Jak a kde se žádá o povolení k trvalému pobytu?

O trvalý pobyt z humanitárních důvodů je možné požádat **do 60 dnů po dosažení 18 let**. Ministerstvo vnitra by mělo o tvé žádosti rozhodnout do 60 dnů. Do doby než ministerstvo o tvé žádosti rozhodne, pobýváš v ČR legálně.

O trvalý pobyt z humanitárních důvodů se žádá na **Ministerstvu vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky**, podle místa tvého bydliště.

Je problém, že mám správní vyhoštění (zákaz pobytu)?

Ano, je to problém. Správní vyhoštění je **zásadní překážkou pro legalizaci pobytu v ČR** a je důvodem pro zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu. Je tedy nutné nejprve podat **žádost o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění**. Žádost se podává na Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie. Podat žádost o zrušení vyhoštění je možné po dosažení 18 let, pokud orgán sociálně-právní ochrany dětí (tedy tvůj bývalý opatrovník pro pobyt) tuto žádost podpoří a napíše zprávu o tom, že projevuješ snahu o integraci na území ČR. **Pokud tedy tento orgán napíše zprávu, že studuješ, umíš dobře česky, snažíš se zapojit do české společnosti a chceš zůstat v ČR, cizinecká policie téměř vždy rozhodnutí o správním vyhoštění zruší**. Teprve, když je rozhodnutí o správním vyhoštění (tzv. zákaz pobytu) zrušeno, je možné žádat o povolení k trvalému pobytu.

Co potřebuji za doklady, když chci žádat o trvalý pobyt?

K žádosti o povolení k trvalému pobytu je nezbytné předložit tyto náležitosti:

- cestovní doklad
- doklad potvrzující účel pobytu – hlavním dokumentem je rozsudek soudu, na základě kterého jsi byl umístěn do Zařízení pro děti-cizince (rozsudek o nařízení ústavní výchovy). Dále je důležité předložit potvrzení o studiu, podpůrné zprávy od Zařízení pro děti-cizince, od bývalého opatrovníka, ze zájmových, sportovních či jiných kroužků, apod.
- doklad o zajištění ubytování – smlouva o prodloužení pobytu s ústavním zařízením

Všechny tyto doklady, s výjimkou cestovního dokladu, nesmí být starší než 180 dnů. V případě,

že je žádost vyřízena kladně a trvalý pobyt je povolen, platí se kolek ve výši 2.500 Kč.

Co když nemám pas?

Je možné požádat cizineckou policii o vystavení **cestovního průkazu totožnosti**. Tento doklad vydává cizinecká policie ve výjimečných případech, pokud není možné obstarat si doklad jiným způsobem.

Je studium důležité pro získání trvalého pobytu?

Studium sice není ze zákona podmínkou pro podání žádosti o povolení k pobytu, ale je **velmi důležité pro získání trvalého pobytu z humanitárních důvodů**. Cizinecká policie při svém rozhodování zkoumá právě to, zda v tvém případě existují „humanitární“ důvody pro udělení povolení k trvalému pobytu. U nezletilých cizinců, kteří byli svěřeni do péče Zařízení pro děti-cizince, je hlavním humanitárním důvodem jejich integrace do české společnosti. Hlavním důkazem o integraci je studium v českém jazyce na českých středních školách a učilištích. **Z tohoto důvodu je studium pro získání trvalého pobytu zásadní.**

4. NÁVRAT DO ZEMĚ PŮVODU

Je mi 18 let a chci se vrátit domů, co mám dělat?

V případě, že máš platný cestovní doklad a finanční prostředky na cestu do země původu, není návrat domů nijak problematický. Stačí si pouze na cizinecké policii vyřídit výjezdní vízum a poté vycestovat.

Pokud nemáš platný pas nebo peníze na cestu do země původu, nabízejí se dvě možnosti řešení, podle toho, zda jsi v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany či nikoliv.

- Pokud jsi **žadatel o udělení mezinárodní ochrany**, máš možnost požádat **Ministerstvo vnitra ČR** o úhradu nákladů spojených s návratem do země původu. Tuto tzv. **žádost o repatriaci** je nutné podat během řízení o udělení mezinárodní ochrany. Do této doby se počítá nejen řízení v 1. stupni u ministerstva, ale i řízení o žalobě před krajským soudem a řízení o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu. Až do konečného rozhodnutí o kasační stížnosti máš možnost vzít svou žádost o mezinárodní ochranu zpět (udělat „**STOP AZYL**“) a požádat o repatriaci. Ministerstvo vnitra ti prostřednictvím Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) může pomoci i při vyřizování náhradního cestovního dokladu pro vycestování do země původu.
- Pokud **nejsi žadatel o udělení mezinárodní ochrany**, máš možnost kontaktovat některou z **nevládních organizací** (např. IOM), která ti pomůže vyřídit potřebné doklady.

ODCHOD ZE ZAŘÍZENÍ PRO DĚTI-CIZINCE

Kdy můžu odejít?

V ústavním zařízení musíš zůstat do dosažení své zletilosti (tzn. do 18 let, ve výjimečných případech do 19 let - pokud ti to nařídil soud).

Pokud po dosažení 18 let odejít ze zařízení nechceš, můžeš v něm zůstat až do 26 let, a to za předpokladu, že zařízení má volnou kapacitu, dodrжуješ všechna jeho pravidla a studuješ školu (denní studium na střední, vyšší odborné či vysoké škole). Pokud chceš zůstat, musíš o to předem písemně požádat vedení zařízení.

Kdy musím odejít?

Pokud jsi měl v průběhu pobytu v zařízení konflikty, či jsi jinak porušoval pravidla zařízení, můžeš počítat s tím, že ti v den tvých 18. narozenin bude pobyt ukončen a budeš muset odejít pryč.

Chci odejít a nehodlám čekat na to, až mi bude 18 let!

Tato varianta nepřipadá v úvahu. Podle českých zákonů jsi do 18 let dítě, o které se musí stát postarat prostřednictvím poskytnutí péče ve školském ústavním zařízení. Stejně jako ty nemůžeš ze zařízení odejít, nemůže tě zařízení do tvých 18 let vystěhovat (maximálně přesunout do jiného zařízení).

Pokud se rozhodneš ze zařízení utéct, musíš počítat s tím, že až utečeš, budeš nahlášen Policii České republiky jako hledaná osoba a bude po tobě vyhlášeno pátrání. Dále tím riskuješ, že si hodně zkomplikuješ situaci, pokud žádáš o legalizaci pobytu v ČR.

Když se rozhodneš odejít z ústavního zařízení, je nutné si uvědomit, že všechny záležitosti, které za tebe do té doby zařizovali pracovníci zařízení, budou teď už jen na tobě. A nejen to – budeš muset také z něčeho žít – umět si vydělat peníze nebo vyřídit finanční pomoc na úřadech.

Počítej s tím, že v práci, na úřadech, ale i v běžném životě se bez dobré znalosti češtiny neobejdeš. Čeká tě komunikace s úředníky, zaměstnavatelem, vyplňování různých formulářů, podepisování smluv apod.

Je také dobré si uvědomit, že bez dokončeného vzdělání – tzn., že máš papír ze školy, že něco umíš (výuční list, maturita, rekvalifikace, diplom z VŠ...), si v ČR budeš pracovní uplatnění hledat velice těžko. Proto, pokud ses dostal na českou školu, doporučujeme ti: **Vydrž až do konce, bude ti v životě líp!**

Pokud máš vystudovanou školu ve své zemi původu a můžeš doložit potřebné dokumenty (diplom, přehled předmětů apod.), nechej si své vzdělání v ČR nostrifikovat (uznat) – pracovníci zařízení či OPU ti s tím pomohou.

Pokud máš v úmyslu ze zařízení odejít, je dobré se na to předem připravit - ideálně si předem najít práci a bydlení. To ale předbíháme, víc se dozvíš v následujících kapitolách. Nejdříve si musíš uvědomit, v jaké pobytové situaci se nacházíš, protože podle ní se bude odehrávat celá tvá budoucnost v ČR a celý postup při odchodu ze zařízení.

V každém případě můžeme jen doporučit, abys - pokud o odchodu přemýšlíš - zašel za sociálním pracovníkem zařízení, popř. OPU, sdělil mu své plány a požádal ho o pomoc při přípravách.

Jaký máš typ pobytu?

Trvalý pobyt

- Změnu adresy hlásíš na pracovišti OAMP podle místa svého bydliště a to nejpozději do 30 dnů od odchodu ze zařízení.
- Při získání trvalého pobytu ti bude přidělen biometrický průkaz totožnosti (pokud ho již nemáš). Za jeho vyhotovení zaplatíš poplatek 2.500,-Kč. Nezaplatíš úředníkovi v penězích, ale v kolcích – ve speciálních známkách, které si předem koupíš na poště.
- Za jakoukoli změnu v biometrickém průkaze, např. změny adresy, zaplatíš poplatek 1.000,-Kč.
- Pokud biometrický průkaz ztratíš či poškodíš, tak za nový zaplatíš poplatek 4.000,-Kč.
- Tyto poplatky nelze odpustit, ani na ně získat splátkový kalendář.
- Udělením trvalého pobytu jsi získal právo na veřejné zdravotní pojištění. To však znamená, že si ho musíš také platit. Pokud jsi zaměstnaný a máš pracovní smlouvu (ne dohodu o provedení práce - DPP), platí za tebe zdravotní pojištění tvůj zaměstnavatel + určitá část odchází

- i z tvé hrubé mzdy. Pokud pracuješ na DPP a nevyděláš si víc než 10.000 Kč měsíčně, musíš si platit zdravotní pojištění sám a to ve výši 1.242,-Kč/měsíc (platí pro rok 2015). To neplatí, pokud studuješ a chodíš jen na brigádu, v tom případě platí pojištění stát.
- Pokud nemáš při odchodu z ústavního zařízení práci, zaregistruj se na Úřadu práce (ÚP) dle svého bydliště. Úředníci ti mohou pomoci najít vhodné zaměstnání či rekvalifikaci. Registraci na ÚP si také zajistiš, že za tebe bude zdravotní pojištění platit stát. Proto se s potvrzením o registraci na ÚP vydej nejpozději do 8 dnů na pobočku VZP (Všeobecné zdravotní pojišťovny).
  - Pokud při odchodu z ústavního zařízení nemáš žádný příjem (práci) a nemáš z čeho žít, po registraci na Úřadu práce do evidence uchazečů o zaměstnání běž na další oddělení ÚP – a to hmotné nouze. Můžeš žádat o „příspěvek na živobytí“ a „doplatek na bydlení“.
  - Pro získání pracovního místa nepotřebuješ pracovní povolení.

Azyl/ Doplnková ochrana

Platí pro tebe stejné informace jako pro trvalý pobyt, jen za první vystavený biometrický průkaz nezaplatíš nic (až při jeho prodloužování), za změny v něm či za ztrátu však platíš také. A máš výhodu vstupu do Státního integračního programu, se kterým tě seznámí pracovníci OAMP při předávání rozhodnutí o azylu či doplňkové ochrany.

Žadatel o mezinárodní ochranu

Tvá situace je poněkud komplikovanější.

Rok od požádání o mezinárodní ochranu nesmíš pracovat. Poté smíš pracovat jen s pracovním povolením a úředníci po tobě budou chtít doložit maximální dosažení vzdělání. Do rozhodnutí ministerstva vnitra nesmíš vycestovat mimo ČR. Pokud nemáš nikoho, ke komu bys šel a kdo by se o tebe postaral, všechno by za tebe platil a živil by tě, pak je jediným místem, kam můžeš z ústavního zařízení odejít, pobytové středisko, tzv. uprchlický tábor.

V pobytovém středisku dostaneš zdarma ubytování a „kapesné“, tzv. příspěvek namísto stravy, ze kterého si budeš nakupovat jídlo a vůbec si platit veškeré své výdaje. Příspěvek dostaneš jen v případě, pokud budeš ve středisku přítomen. Pokud budeš pobývat mimo středisko (na propustce, např. na návštěvě u kamaráda), pak za dny, kdy nejsi ve středisku, nedostaneš nic. Příspěvek místo stravy odpovídá výši životního minima, což v roce 2015 činí 3.410 Kč (na jednotlivce). V pobytovém středisku budeš moci zůstat do definitivního rozhodnutí celé procedury žádosti o mezinárodní ochranu.

Státní občanství ČR

Pokud jsi získal státní občanství ČR, jsi Čech. Už nemusíš komunikovat s OAMP či s cizineckou policií. Dostaneš občanský průkaz (pokud ho již nemáš). Za jeho vydání zaplatíš poplatek 500 Kč (v hotovosti) přímo na městském úřadě.

Ohledně zdravotního pojištění, registrace na Úřadu práce a dalšího pro tebe platí stejné informace jako u trvalého pobytu.

Jiný typ pobytu nebo čekáš na rozhodnutí trvalého pobytu či občanství

Doporučujeme situaci konzultovat se sociálním pracovníkem zařízení a právníkem OPU. Většinou se doporučuje zůstat v ústavním zařízení do rozhodnutí o pobytu.

JAK NAJÍT BYDLENÍ A ZMĚNIT ADRESU

Jednou z prvních věcí, které musíš před odchodem z ústavního zařízení udělat, je najít si by

dlení. Skvělým místem, kde můžeš získat spoustu informací, je internet. Důležité je především zvážit své finanční možnosti a podle nich se rozhodovat. Zde uvádíme několik tipů, které ti mohou při výběru nevhodnějšího bydlení pomoci.

1. MOŽNOSTI BYDLENÍ

Pronájem bytu

- Znamená, že bydlíš v bytě, který patří někomu jinému (**majiteli bytu**) a tomu platíš poplatek (**nájemné**) za to, že v jeho bytě můžeš nějakou dobu bydlet. Nájemné se platí každý měsíc. Jeho výše záleží na městě, ve kterém byt je (např. v Praze je pronájem bytu dražší než třeba v Příbrami) a na velikosti bytu (byt se třemi pokoji a kuchyní bývá dražší než byt s jedním pokojem a malou kuchyňkou) – pronájem tak může být 8.000 Kč, ale může se vyšplhat až na 20.000 Kč i více. Je nutné se vždy ujistit, zda je v ceně nájmu započítaná i částka za služby, nebo zda se služby platí zvlášť.
- Byt k pronajmutí si můžeš nalézt sám nebo se můžeš obrátit na realitní kanceláře – těm se za zprostředkování platí provize, což je odměna za to, že ti našli vhodný byt. Provize bývá většinou ve výši 1-2 měsíčních nájmu. Při první platbě nájemného tak budeš muset zaplatit nejen nájemné majiteli bytu, ale také provizi realitní kanceláři.
- Také se může stát, že budeš muset navíc zaplatit i vratnou kauci majiteli bytu (to znamená peněžitou zálohu pro případ, že nezaplatíš nájem, nebo v bytě způsobíš nějakou škodu). Tato kauce bývá většinou v hodnotě jednoho až několika měsíčních nájmu.
- Byt si můžeš pronajmout sám, nebo s více lidmi - s kamarády, ale i s někým, koho neznáš (to může být trochu riskantní).
- Také si můžeš pronajmout jen pokoj v bytě, ve kterém již někdo bydlí.
- Informace o pronájmech lze získat např. na těchto internetových stránkách: www.bezrealitky.cz, www.sreality.cz, www.spolubydleni.cz

Na webových stránkách vyber z nabídky:

- lokalitu (město, kraj), kde chceš hledat bydlení
- typ bydlení – PRONÁJEM
- typ nemovitosti – BYT/1+1/1+kk/2+1.... (1+1 znamená, že byt má jeden pokoj a samostatnou kuchyň, 1+kk je pokoj s kuchyní dohromady)
- výši nájmu (částku, kterou můžeš zaplatit)

Když se rozhodneš pronajmout si byt, musíš s majitelem bytu podepsat nájemní smlouvu, která obsahuje tyto náležitosti:

- dobu, na kterou se byt pronajímá - smlouva může být na dobu určitou (majitel bytu ve smlouvě uvede datum, do kterého v bytě můžeš bydlet), nebo na dobu neurčitou (majitel datum neuvede a kdykoliv tě může požádat, abys z bytu odešel – pak máš tříměsíční výpovědní lhůtu, po kterou v bytě ještě můžeš bydlet, ale musíš si hledat nové bydlení)
- jméno, příjmení, rodné číslo a adresu majitele bytu
- tvé jméno, příjmení a datum narození
- předmět smlouvy – je nutné uvést, že se smlouva týká pronájmu bytu
- práva a povinnosti majitele bytu a práva a povinnosti nájemníka (tedy tebe)
- výši plateb (nájmu, energie a služeb)
- podpisy – tvůj a majitele bytu

Smlouvu můžeš podepsat i s osobou, která není majitelem bytu, ale má byt pouze prona-

jatý. V takovém případě budeš podepisovat **podnájemní smlouvu** s nájemcem bytu, nikoli přímo s majitelem bytu. Majitel bytu však musí dát s podnájemem písemný souhlas, jinak je podnájemní smlouva neplatná. Osoba, se kterou budeš podepisovat smlouvu, by ti vždy měla prokázat, že je buď majitelem bytu, nebo že má **písemný souhlas s podnájemem od majitele bytu**.

POZOR: Na podnájemní smlouvu nezískáš dávku hmotné nouze „doplatek na bydlení“.

Koupě domu či bytu

- Znamená, že si dům či byt koupíš a staneš se tak jeho vlastníkem. Tato možnost je však velmi finančně náročná. Koupě bytu či domu není v České republice levnou záležitostí. Cena se může vyšplhat i k několika miliónům korun.

Ubytovny

- Nabízejí levné ubytování v pokojích pro jednu či více osob.
- Cena jedné noci se pohybuje okolo 150 Kč až 300 Kč - záleží však na počtu osob v jednom pokoji. Platí, že čím více osob v pokoji, tím levnější nájemné. Počet osob se tak může vyšplhat až na 10, cena pak může klesnout až na 3.500 Kč/ měsíc (vždy však záleží na dané ubytovně a městě, ve kterém se nachází - v Praze je ubytování dražší než v menších městech). Úhradu za ubytování v ubytovně je třeba zaplatit dopředu.
- Obecně platí, že bydlení na ubytovně je levné, ale ne příliš pohodlné. Je vhodné na přechodnou dobu, než seženeš ubytování vhodnější. Na ubytovně také nelze bydlet s dětmi.
- Kde lze hledat ubytovny na internetu: www.ubytovny.net

Azylové domy

- Zařízení je určeno lidem bez přístřeší (tzv. bezdomovcům), kteří se ocitli v nouzi a potřebují pomoc.
- Nabízí bydlení jen na určitou (omezenou dobu), jde tedy jen o dočasné řešení tvé situace
- I zde se platí cena přibližně 2.500 Kč/měsíc.
- Musíš dodržovat řád azylového domu (denní režim – budíček, večerka, ...).
- Další informace na internetových stránkách: www.azylovedomy.cz, www.armadaspasy.cz, www.charita.cz

Domy na půli cesty

- Tyto domy slouží mladým lidem ve věku 18 – 26 let, kteří odcházející z dětských domovů, výchovných ústavů nebo z nefunkčních rodin a ocitli se bez přístřeší a bez rodinného a sociálního zázemí. Můžeš je využít také ty po odchodu z ústavního zařízení.
- Poskytují přechodné bydlení, odborný personál a pomoc při řešení tvých problémů.
- Ubytování bývá většinou v samostatných bytech, ve kterých bydlí několik mladých lidí společně. Učí se samostatně hospodařit, pracovat, prostě se o sebe umět postarat. Pravidelně za nimi chodí sociální pracovník, který jim pomáhá s chodem bytu, s řešením starostí a s vyřizováním různých záležitostí na úřadech.
- Musíš zde dodržovat pravidla a denní řád Domu na půli cesty.
- Stejně jako u azylových domů se i zde jedná jen o dočasné řešení tvé situace – většina Domů na půli cesty poskytuje ubytování na dobu maximálně 1 roku.
- I zde se platí nájem (cca 100 Kč/den). Nájem se různí podle poskytovatele, neměl by však překročit 5.000 Kč/měsíc.
- Některé Domy na půli cesty nabízejí také další služby, např. přechodné zaměstnání, jehož cílem je pomoc s hledáním zaměstnání a rozvoj dovedností potřebných pro úspěšné nalezení

- vhodného zaměstnání.
- Informace na internetu najdeš na těchto webových stránkách:
www.dom-os.cz, www.opu.cz, www.odchazim.cz
(v části Užitečné kontakty najdeš adresář azylových domů a Domů na půli cesty)

Bydlení u příbuzných, přátel či známých

- Pokud se rozhodneš bydlet u svých příbuzných či známých, nezapomeň, že i v tomto případě potřebuješ oficiální potvrzení o ubytování pro potřeby cizinecké policie a dalších úřadů.
- Tví známí či příbuzní tě tedy nemohou ubytovat načerno.

VŽDY CHTĚJ VĚDĚT, ZDA SI BYDLENÍ, KTERÉ SIS VYBRAL, MŮŽEŠ NAHLÁSIT JAKO ADRESU TRVALÉHO BYDLIŠTĚ! NA SCHRÁNKU VŽDY NAPIŠ SVÉ JMÉNO, ABY TI DO BYTU MOHLA CHODIT POŠTA.

2. ZMĚNA ADRESY

Pokud jsi našel bydlení, je důležité oznámit svou novou adresu úřadům. Dokud jsi bydlel v ústavním zařízení, měl jsi ve všech svých dokladech uvedenu právě adresu zařízení. Nyní je nutné, aby sis adresu zařízení změnil na adresu, kde bydlíš. Této adrese se říká **adresa trvalého bydliště**. Budeš se s ní prokazovat při jednání na úřadech a bude ti na ni chodit pošta.

Komu se hlásí změna adresy?

Každá změna adresy se musí hlásit Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (OAMP), konkrétně oddělení, které je příslušné podle místa nového pobytu.

Do kdy se musí změna adresy hlásit?

Změnu adresy musíš nahlásit do 30 dnů po odchodu z ústavního zařízení. To platí i pro každou další změnu adresy, kterou musíš vždy hlásit do 30 dnů.

Jaké potřebuji doklady k nahlášení změny adresy?

Ke změně adresy se vyžaduje předložení:

- buď vyplněného formuláře „**Potvrzení o zajištěném ubytování**“, který se dá vyzvednout na každém oddělení OAMP. Podpis ubytovatele (toho, kdo ti byt pronajímá) na potvrzení musí být ověřen. Dále je nutné předložit **výpis z katastru nemovitostí**.
- nebo ověřenou kopii nájemní smlouvy a výpis z katastru nemovitostí

Co je to výpis z katastru nemovitostí a kde ho seženu?

Katastr nemovitostí je oficiální seznam majitelů všech nemovitostí v ČR a výpis z něho slouží jako důkaz, že osoba, která podepsala nájemní smlouvu nebo potvrzení o ubytování, je skutečně majitelem nemovitosti a má právo ji pronajímat.

Výpis z Katastru nemovitostí ČR je možné si vyzvednout na pobočkách České pošty, a.s. – na přepážce s označením „Czech POINT“ (adresy na www.czechpoint.cz), či na Katastrálním úřadu, který najdeš v každém větším městě. Jejich adresy najdeš na internetové stránce www.katastrnemovitosti.cz.

JAK NAJÍT PRÁCI A CO DĚLAT, KDYŽ PRÁCI NEMÁM

V ČR lze pracovat od 15 let, pokud jsi mladší 15 let, pracovat můžeš jen v případech, které

jsou uvedeny v **zákoníku práce** (zákon, který upravuje práva a povinnosti pracujících osob - zaměstnanců a zaměstnavatelů). Od 15 let pak můžeš pracovat formou brigády či v běžném zaměstnání, ale až do 18 let jsi chráněn zvláštními podmínkami zaměstnávání **mladistvých**. Délka týdenní pracovní doby nesmí podle zákona překročit 40 hodin týdně. Práci přesčas může zaměstnavatel nařídit pouze výjimečně, nesmí to však být víc než 8 hodin týdně a 150 hodin za rok. Pokud by po tobě zaměstnavatel požadoval více přesčasů, potřebuje tvůj souhlas, to znamená, že s tebou o tom musí podepsat dohodu. Za práci přesčas bys vždy měl dostat příplatek nebo náhradní volno.

Pokud ti byl v ČR povolen trvalý pobyt, nebo ti byl udělen azyl či doplňková ochrana, **nepotřebuješ k práci pracovní povolení**. Zároveň také, pokud jsi rodinným příslušníkem občana ČR nebo rodinným příslušníkem cizince s trvalým pobytem nebo azylem, nepotřebuješ k práci pracovní povolení.

1. ÚŘAD PRÁCE

Co mám dělat, když nemám práci?

Pokud nemáš práci, jsi **nezaměstnaný**, a proto by ses měl zaevidovat na Úřadu práce (ÚP) v místě svého trvalého bydliště. Evidenci se z tebe stává **uchazeč o zaměstnání**. Evidence na Úřadu práce ti přinese mnoho výhod, ale budeš muset plnit také některé povinnosti. To však platí pouze tehdy, pokud už ti byl v ČR **povolen trvalý pobyt nebo udělen azyl**, nebo **doplňková ochrana**, nebo **máš přechodný pobyt jako rodinný příslušník občana EU**, jinak není možné, aby ses na ÚP zaregistroval.

Jaké jsou výhody evidence na Úřadu práce?

Úřad práce ti jako uchazeči o zaměstnání pomůže s hledáním vhodného pracovního místa (**zprostředkování zaměstnání**). Pro tyto účely si vede **evidenci uchazečů o zaměstnání** (tedy těch, kteří mají o práci zájem a aktivně si ji hledají) a **evidenci volných pracovních míst**. Tu lze nalézt přímo na daném úřadu na nástěnkách, nebo na jeho internetových stránkách <http://portal.mpsv.cz/>.

Vedle hledání vhodného zaměstnání ti Úřad práce může nabídnout také **rekvalifikaci**.

Rekvalifikace znamená získání nové profesní kvalifikace. Tak např. pokud jsi vyučený zámečnick a práci ve svém oboru nemůžeš najít, ale chtěl bys pracovat jako kuchař, Úřad práce ti může zařídit rekvalifikaci v tomto oboru. Rekvalifikační kurz trvá několik týdnů či měsíců a po jeho skončení dostaneš certifikát o absolvování rekvalifikace.

Jako uchazeč o zaměstnání máš při splnění určitých podmínek nárok **na hmotnou podporu uchazeče o zaměstnání** (peníze vyplácené Úřadem práce v době, kdy si z důvodu nezaměstnanosti nemůžeš vydělávat vlastní peníze). Jednou z podmínek vyplácení této dávky je, že jsi alespoň jeden rok v ČR již pracoval legálně.

Další výhodou evidence na úřadu práce je, že úřad za tebe platí **sociální a zdravotní pojištění** (více informací o sociálním a zdravotním pojištění se dozvíš v samostatných kapitolách věnovaných této problematice).

Jaké povinnosti musím plnit během evidence na Úřadu práce?

Především musíš **docházet** na pravidelné schůzky s pracovníkem ÚP.

Pokud máš nějaké **zdravotní potíže**, které by tě mohly omezovat ve výkonu zaměstnání, jsi povinen to úřadu sdělit.

Úřadu práce musíš **oznámit nástup do zaměstnání** – pokud si najdeš práci, musíš to nahlásit do 8 dnů a doložit svou pracovní smlouvou.

K tvým dalším povinnostem také patří **sdělování** jakýchkoliv **změn** týkajících se tvé evidence na Úřadu práce – např. při přestěhování nahlásit změnu bydliště, při nedostavení se na pravidelnou schůzku se řádně PŘEDEM omluvit, jinak budeš z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazen.

Co se stane, pokud své povinnosti plnit nebudu?

Úřad práce tě může vyřadit z evidence uchazečů o zaměstnání a ty tím přijdeš o všechny výhody, které s sebou evidence nese.

Mohu se i po vyřazení z evidence znovu na Úřadu práce zaevidovat?

Ano, avšak znovu zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání můžeš být až po uplynutí 6 měsíců od vyřazení.

Jak mohu ukončit evidenci na Úřadu práce?

Evidence uchazečů o zaměstnání s tebou bude ukončena:

- pokud nastoupíš do zaměstnání,
- v případě, že podáš písemnou žádost o ukončení vedení v evidenci,
- půjdeš do vězení,
- půjdeš na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou

Jaké další služby kromě zprostředkování zaměstnání Úřad práce nabízí?

- Poskytování **poradenství** v oblasti trhu práce
- Poskytování rad a informací spojených s **volbou povolání**. Toto poradenství je určeno zejména žákům a studentům základních a středních škol, kteří se rozhodují o svém budoucím povolání. V tomto směru může Úřad práce nabídnout síť středních a vysokých škol, seznam učebních oborů, informace o přijímacím řízení, požadavky na jednotlivé obory apod.
- Výplatu **hmotné podpory uchazečům o zaměstnání**
- Výplatu **dávek státní sociální podpory a hmotné nouze** (dávky určené sociálně potřebným osobám)
- **Cizincům uděluje povolení k zaměstnání**

Platí se za služby Úřadu práce ČR?

Ne. Veškeré služby Úřadu práce jsou **zdarma**.

2. DALŠÍ MOŽNOSTI HLEDÁNÍ PRÁCE

Kde ještě můžu práci hledat?

Vedle Úřadu práce ČR existují další možnosti hledání vhodného zaměstnání. Můžeš se obrátit na některou z pracovních agentur, které ti pomohou nalézt vhodné zaměstnání. Práci můžeš hledat také sám na internetových stránkách, v inzertech v novinách, nebo se poptat u kamarádů či přátel, zda o nějaké práci nevědí. Můžeš také oslovit konkrétní firmu, u které bys chtěl pracovat.

Co nabízejí pracovní agentury?

Pracovní agentury se specializují na určité pracovní pozice. Provádí zprostředkování zaměstnání – vytvářejí databáze volných pracovních míst a brigád, poskytují poradenství. Zprostředkování zaměstnání je u některých agentur za poplatek, u jiných je zcela zdarma.

A co inzeráty?

Inzeráty představují nabídku práce v tisku. Existují noviny, které se na inzerci volných pracovních míst přímo specializují, např. **Profit**, **Annonce**, **Avízo**. Inzerce se vyskytuje i v přílohách celostátních či regionálních deníků – **MF Dnes**, **Lidové noviny**, **Hospodářské noviny** apod.

Jaké jsou výhody hledání práce na internetu?

Nabídka práce na internetu je velmi široká a nabídky jsou aktuální. Můžeš zde vyhledávat podle druhu práce, kterou preferuješ, nebo podle města, ve kterém práci sháníš.

Příklady internetových adres, kde lze práci hledat:

www.jobs.cz www.sprace.cz www.hledampraci.cz www.prace.cz www.zamestnani.cz
<http://prace.centrum.cz> www.hotjobs.cz www.jobpilot.cz www.portal.mpsv.cz/sz

A co brigády?

Brigády jsou skvělá věc, když studuješ a chceš si přivydělat. Jsou vhodné také jako přechodné řešení, když jsi delší dobu bez zaměstnání. Na brigádu tak můžeš chodit v době, kdy si hledáš vhodné pracovní místo na plný úvazek.

Pokud jsi však v době, kdy vykonáváš brigádu, evidován na Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, nesmíš si za měsíc vydělat více, než je polovina minimální mzdy, tedy více než 4.600 Kč (platné pro rok 2015).

Informace o brigádách najdeš na těchto webových stránkách:

www.brigady.cz www.student.cz www.nabrigadu.cz <http://brigady.vzdelani.cz>

3. PRACOVNÍ SMLOUVA

Práci jsem našel, co mě čeká teď?

Především je důležité sepsat se zaměstnavatelem pracovní smlouvu, ve které jsou uvedena tvá práva a povinnosti jako zaměstnance a práva a povinnosti tvého zaměstnavatele.

Jaké jsou typy pracovně právních vztahů?

- **Pracovní smlouva** – v případě této smlouvy je zaměstnavatel **povinen** za zaměstnance **odvádět** pravidelně sociální a zdravotní pojištění. Před uzavřením smlouvy je zaměstnavatel povinen seznámit zaměstnance s právy a povinnostmi, které pro něj ze smlouvy vyplývají a dále s pracovními podmínkami a výší platu.
- **Dohoda o pracovní činnosti** - tato smlouva se uzavírá v případech, kdy počet odpracovaných hodin nepřesáhne polovinu běžné pracovní doby za měsíc (běžná pracovní doba je 40 hodin/týden). Zaměstnavatel **je povinen platit** za zaměstnance zdravotní a sociální pojištění.
- **Dohoda o provedení práce** - tato smlouva se uzavírá v případě, kdy počet odpracovaných hodin nepřesáhne 300 hodin za rok. Zaměstnavatel za zaměstnance **neplatí** zdravotní a sociální pojištění (pokud si za měsíc nevyděláš více než 10.000 Kč)

Co všechno by měla obsahovat pracovní smlouva?

Pracovní smlouva musí obsahovat tyto údaje:

- název a sídlo zaměstnavatele
- určení druhu práce a místa výkonu práce (co budeš v práci dělat a kde to budeš dělat)
- den, kdy pracovní poměr vzniká
- na jak dlouho je pracovní poměr uzavírán (na dobu určitou/neurčitou)

- stanovení pracovní doby (v kolik hodin budeš denně svou práci začínat a končit)
- výši mzdy, termín výplaty, místo a způsob výplaty mzdy
- podmínky, za jakých může být pracovní poměr ukončen
- náplň práce (co budeš v práci dělat)
- délka dovolené (ze zákona je nejméně 4 týdny v roce)

Co je zkušební doba a jak dlouho trvá?

Zkušební doba může být sjednána v pracovní smlouvě. Je to doba, po kterou si můžeš práci „vyzkoušet“ a naučit se všechno, co budeš v práci potřebovat. Je zkušební dobou také pro tvého zaměstnavatele, který si tě po tuto dobu může „testovat“ a zjistit, zda jsi pro danou práci vhodný kandidát. Délka zkušební doby činí 3 měsíce (pokud nebyla dohodnuta zkušební doba kratší). Během této doby můžeš **kdykoliv** podat výpověď (tj. můžeš z práce odejít) a nemusíš udávat důvod.

Jakým způsobem můžu z práce odejít?

Pokud ti práce nebude z jakéhokoliv důvodu vyhovovat, můžeš podat písemnou **výpověď** (musí obsahovat tvé jméno, údaje o zaměstnavateli a tvůj úmysl ukončit práci), kterou předáš zaměstnavateli. Začátkem nadcházejícího měsíce začíná běžet **výpovědní doba**, která trvá 2 měsíce. Po tuto dobu ještě musíš chodit do práce.

Příklad: Písemnou výpověď předáš zaměstnavateli 25. 6. 2015, výpovědní lhůta začíná běžet 1. 7. 2015 a tvůj pracovní poměr tedy skončí 31. 8. 2015.

Existuje jiná možnost ukončení práce?

Další možností je **dohoda o ukončení pracovního poměru**, ve které se zaměstnanec a zaměstnavatel dohodnou o ukončení zaměstnání k určitému dni. Tímto dnem pak tvé zaměstnání končí.

Může mi dát výpověď i zaměstnavatel?

Může, ale jen ze závažných důvodů uvedených v zákoníku práce, kde jsou uvedeny i podmínky výpovědní doby a další náležitosti.

Co se může stát, když pracuji bez pracovní smlouvy?

Když pracuješ bez pracovní smlouvy, znamená to, že pracuješ nelegálně (načerno). Nelegální práce s sebou nese řadu rizik.

Jaká jsou rizika práce načerno?

- **za odvedenou práci nemusíš dostat peníze**
- **záleží pouze na zaměstnavateli, kdy a zda ti dá pracovní volno**
- **můžeš pracovat i 14 hodin denně, 7 dnů v týdnu**
- **zaměstnavatel za tebe neplatí zdravotní ani sociální pojištění**
- **zaměstnavatel tě nemusí pustit k lékaři**
- **při kontrole riskuješ vysokou pokutu za nelegální práci; pokud jsi registrován na Úřadu práce, budeš sankčně vyloučen na půl roku a přijdeš tak o všechnu finanční pomoc (úhrada zdravotního pojištění, dávky hmotné nouze, ...)**
- **hrozí rovněž, že se staneš obětí nelegální zločinecké struktury (můžeš být vydírán, bude omezována tvoje svoboda)**

Příklad: Ivan (18 let) pracoval na stavbě 13 hodin denně, 6 dní v týdnu. Zaměstnavatel mu slíbil, že mu zaplatí po 3 měsících práce. Ivan mezitím na stavbě spadnul z lešení a zlomil si

ruku a nohu. Vzhledem k tomu, že pracoval načerno, zaměstnavatel za něj neplatil zdravotní pojištění. Ivan se proto bál navštívit se svými zraněními lékaře. Musel by totiž lékaři zaplatit v hotovosti velkou sumu peněz. Nakonec mu kamarádi ze stavby peníze na ošetření půjčili a Ivan jim slíbil, že peníze bude splácet ze svých výplat. Po této nehodě však zaměstnavatel Ivana z práce vyhodil a dokonce mu odmítl zaplatit za již odpracované hodiny. Zoufalého a zadluženého Ivana nakonec zadržela cizinecká policie, která zjistila, že pobýval v ČR bez potřebných dokladů a uložila mu zákaz pobytu na 5 let. Ivan se tedy musel vrátit do země původu.

Jaké jsou výhody toho, že pracuji legálně?

V případě legální práce (to znamená, že máš se zaměstnavatelem uzavřenu pracovní smlouvu), za tebe musí zaměstnavatel odvádět sociální a zdravotní pojištění. Zaměstnavatel musí dodržovat zákony, tj. musí ti vytvořit vhodné podmínky pro práci, včas ti vyplatit peníze (mzdu) za odvedenou práci, poskytnout ti dovolenou atd. K dalším výhodám patří i záruka minimální mzdy.

Minimální mzda je nejnižší možná částka, kterou ti zaměstnavatel musí za práci zaplatit. Minimální mzda v roce 2015 činí 9.200 Kč za měsíc (pokud pracuješ na plný úvazek – to znamená 40 hodin týdně). To však neznamená, že celou tuto částku skutečně nakonec dostaneš. Ještě je nutné z ní odečíst sociální a zdravotní pojištění a daň, které se ze mzdy běžně strhávají.

Na koho se mohu obrátit, pokud mi zaměstnavatel nezaplatil mzdu za odvedenou práci?

V případě, že jsi nedostal za práci zaplacenou, nebo pokud tě zaměstnavatel nutí k práci přesčas, pracovat ve zdraví škodlivých a nebezpečných podmínkách, bez nároku na dovolenou, na přestávky v práci nebo tě chce nezákonně propustit, můžeš se obrátit na inspektorát práce. Kontakty na inspektoráty práce najdeš na www.suip.cz.

4. PODNIKÁNÍ

Jak začít podnikat?

Nejdříve je nutné zjistit, zda musíš mít pro činnost, kterou chceš provozovat, živnostenský list nebo jiné oprávnění (daňový poradce, tlumočnick), nebo zda můžeš tuto činnost provozovat bez živnosti. Podrobné informace o tom, jaké kroky je nutné podniknout před tím, než začneš živnost provozovat, ti poskytnou na kterémkoli **živnostenském úřadě**, případně se můžeš obrátit na pracovníky některé z neziskových organizací.

Seznam živnostenských úřadů najdeš na: www.zivnostenskyurad.cz

Informace potřebné k podnikání jsou k dispozici např. na webových stránkách:

www.jakpodnikat.cz

5. SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

Co je to pojistné na sociálním zabezpečení?

Pojistné na sociálním zabezpečení (**sociální pojištění**) znamená spoření peněz pro budoucí případ nemoci, těhotenství a mateřství, vysokého věku, zranění v zaměstnání apod. Pokud se ti něco takového stane, a byl jsi předtím pojištěn, máš nárok na finanční náhradu.

Součástí **sociálního pojištění** je nemocenské pojištění a důchodové pojištění.

Co je to nemocenské pojištění?

Nemocenské pojištění slouží k náhradě mzdy nemocného zaměstnance, zaměstnankyně na

mateřské dovolené či pracujícího, který pečuje o nemocného člena rodiny. Pokud jsi zaměstnaný a onemocníš, máš nárok na dávky nemocenského pojištění (tzv. nemocenskou) jen v případě, že splňuješ podmínky pro jejich získání. **Nemocenská** znamená, že po dobu své nemoci nebudeš dostávat mzdu, ale i přesto dostaneš určitou částku peněz. Částka, kterou dostaneš, je však o něco nižší než plat.

Dávky nemocenského pojištění dostává po určitou dobu také žena, které se narodilo dítě, pokud byla tato žena před jeho narozením pojištěna. Těmto dávkám nemocenského pojištění se říká dávky v těhotenství a mateřství, můžeš se však setkat jen s pojmem „**mateřská**“.

Co znamená důchodové pojištění?

Důchodové pojištění slouží k náhradě mzdy v důchodu, což je období, kdy pracující člověk dosáhne důchodového věku (62 let u mužů, od 57 let u žen; věk odchodu do důchodu se bude v budoucnu zvyšovat až na 65 let). Pokud člověk dosáhne důchodového věku a splňuje podmínku dostatečné doby pojištění, má nárok na důchod.

Pokud budeš legálně pracovat po určitou dobu (15 – 25 let a více), budeš ve stáří dostávat peníze, i když už nebudeš pracovat. Částka (**starobní důchod**), kterou budeš dostávat, však bude nižší než plat.

Také v případě, že se v práci vážně zraníš a po dobu delší než jeden rok nebudeš moci pracovat, můžeš dostávat peníze (**invalidní důchod**). Také tato částka bude nižší než běžný plat.

Kdo platí pojistné na sociálním zabezpečení?

Pokud pracuješ, platí za tebe pojistné zaměstnavatel, když studuješ nebo jsi evidován na úřadu práce, platí jej stát. Pokud nestuduješ, nepracuješ, ani nejsi evidován na úřadu práce, pojistné na sociální zabezpečení si platit nemusíš. Přijdeš tak ale o všechny výhody, které bys měl, kdyby sis pojištění platil.

Zdravotní pojištění slouží k úhradě lékařské péče. Blíže je vysvětleno v následující kapitole (Zdravotní problematika).

ZDRAVOTNÍ PROBLEMATIKA

1. LÉKAŘI

Kdo je to praktický lékař?

Praktický lékař je lékař v blízkosti tvého bydliště, který pečuje o tvé zdraví, když se necítíš dobře. Je velmi důležité být u něj přihlášen. Máš právo si jej svobodně vybrat, a pokud s jeho poskytovanou péčí nebudeš spokojen, můžeš ho kdykoliv změnit. K lékaři by ses měl přihlásit ihned po odchodu z ústavního zařízení. Hledat lékaře, až když jsi nemocný, je pozdě.

Jak mohu svého praktického lékaře změnit?

Obvykle stačí zajít k vybranému novému lékaři, který si tvou zdravotní dokumentaci vyžádá od původního lékaře. Před odchodem z ústavního zařízení by sis měl zjistit jméno a adresu svého lékaře.

Jaké druhy ošetření je schopen provést můj praktický lékař?

Praktický lékař by měl být schopen poznat běžné i vážnější onemocnění, provést základní

ošetření, nebo očkování. A v případě potřeby tě odešle na vyšetření k odbornému lékaři. Většina odborných lékařů vyžaduje doporučení od praktického lékaře. To však neplatí v případě očního lékaře, zubaře a gynekologa. Jejich péči můžeš vyhledat i bez předchozího doporučení praktického lékaře.

Co potřebuji mít s sebou, když jdu na vyšetření k lékaři?

Potřebuješ mít s sebou kartičku zdravotní pojišťovny, kterou prokazuješ, že máš zdravotní pojištění. Vyplatí se nosit kartičku zdravotní pojišťovny stále při sobě. Pokud ji ztratíš, nebo ti bude odcizena, musíš si u své pojišťovny zažádat o vydání nové kartičky.

Musím u lékaře něco platit?

Pokud si hradíš zdravotní pojištění, zdravotní péče ti bude poskytnuta zdarma (pouze některé nadstandardní úkony musíš zaplatit). Platí se pouze tzv. **regulační poplatek**.

- **Regulační poplatek ve výši 90 Kč se platí za pohotovostní službu v sobotu, v neděli a ve svátek a v pracovních dnech od 17:00 do 07:00 hodin.**

Pokud nemáš peníze a pobíráš dávky pomoci v hmotné nouzi, poplatek platit nemusíš. Musíš však lékaři ukázat potvrzení vydané sociálním odborem obecního úřadu o tom, že je ti dávka poskytována. Potvrzení nesmí být starší 30 dnů.

2. ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Co je zdravotní pojištění?

Zdravotní pojištění je forma placení základní zdravotní péče, kterou za tebe platí zdravotní pojišťovna, které zase ty platíš pravidelně každý měsíc určitou částku peněz. V praxi to znamená, že pokud onemocníš a půjdeš k lékaři, za ošetření mu nebudeš muset platit v hotovosti, ale jen mu ukážeš kartičku zdravotní pojišťovny. Za tvé ošetření mu pak zaplatí pojišťovna. V České republice je zdravotní pojištění povinné, to znamená, že jej musí mít každý.

Jak se ke zdravotnímu pojištění mohu přihlásit?

Když jsi pobýval v ústavním zařízení, pojištění za tebe platil stát. Když se rozhodneš ze zařízení odejít, je tvójí povinností nahlásit se na zdravotní pojišťovnu v novém místě bydliště.

Kdo platí zdravotní pojištění?

Pokud pracuješ, platí za tebe zdravotní pojištění zaměstnavatel, když studuješ nebo jsi evidován na Úřadu práce, platí jej stát. Pokud nestuduješ, nepracuješ, ani nejsi evidován na Úřadu práce, musíš si zdravotní pojištění platit sám, což představuje 1.242 Kč za měsíc (pro rok 2015). Tato částka se však může změnit.

Co se stane, když si zdravotní pojištění platit nebudu?

Když si pojištění nezaplatíš, poroste ti na zdravotním pojištění dluh, který budeš muset tak jako tak zaplatit. Navíc budeš muset zaplatit penále (pokuta za to, že jsi pojistné neplatil). V krajním případě ti může dokonce hrozit exekuce (tj. zabavení majetku a obestavení účtu). Platit zdravotní pojištění bys měl ve vlastním zájmu řádně a včas. Jeho neplacení ti v budoucnu může způsobit problémy, např. při žádosti o udělení občanství.

Kde se dozvím o tom, zda mám dluh na zdravotním pojištění a kolik dluh činí?

Pokud nevíš jistě, zda máš nějaký dluh na zdravotním pojištění, stačí zajít do pobočky zdravotní pojišťovny v místě bydliště, kde ti řeknou, zda pojistné dlužíš či nikoliv.

V jakých dalších případech je nutné jít na zdravotní pojišťovnu?

Když se přestěhuješ do nového bytu a změníš adresu svého trvalého bydliště, musíš zajít na zdravotní pojišťovnu a tuto změnu bydliště nahlásit.

Když se **zaeviduješ na Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání**, musíš přijít na zdravotní pojišťovnu do 8 dnů od zaevidování a přinést s sebou kartičku uchazeče o zaměstnání, kterou dostaneš na Úřadu práce.

Výjimka:

Když získáš **práci** a podepíšeš se svým zaměstnavatelem pracovní smlouvu, je tvůj **zaměstnavatel povinen sám tě přihlásit** na zdravotní pojišťovnu do 8 dnů od tvého nástupu do práce. Ty však můžeš do pojišťovny zajít i sám a ověřit si, zda tak zaměstnavatel skutečně učinil.

FINANČNÍ POMOC

V České republice existuje systém finanční pomoci (sociální zabezpečení) pro případ, kdy tvé příjmy nedosahují určitých částek, kterými jsou životní a existenční minimum. Jejich výše je stanovena státem.

1. ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM

Co to je životní a existenční minimum?

Životní a existenční minimum je nejnižší možná částka peněz, za kterou jsi schopen se každý měsíc uživit (to znamená koupit si jídlo a další věci potřebné k životu).

Jak vysoké je životní minimum?

Výše životního minima závisí na počtu osob, které společně žijí a na jejich věku (uvádíme částky životního minima platné pro rok 2015)

• pro jednotlivce	3.410 Kč
• pro první dospělou osobu v domácnosti	3.140 Kč
• pro druhou a další dospělou osobu v domácnosti	2.830 Kč
• pro nezaopatřené dítě ve věku	
• do 6 let	1.740 Kč
• 6 až 15 let	2.140 Kč
• 15 až 26 let (nezaopatřené = studující)	2.450 Kč

Příklady životního minima:

jednotlivec	3.410 Kč
2 dospělí	$3.140 + 2.830 = 5.970$ Kč
1 dospělý, 1 dítě ve věku 3 let	$3.140 + 1.740 = 4.880$ Kč
2 dospělí, 1 dítě ve věku 7 let	$3.140 + 2.830 + 2.140 = 8.110$ Kč

Do celkové částky se započítává příjem všech členů rodiny žijících v jedné domácnosti, tzn., je-li např. tříčlenná rodina, z níž pracuje pouze jeden a jeho příjem je vyšší než částka životního

minima pro celou rodinu, pak už nemají nárok na finanční příspěvek. V případě, že tato částka nedosahuje výše životního minima, mohou požádat o její dorovnání.

Jak vysoké je existenční minimum?

Existenční minimum činí měsíčně 2.200 Kč.

V případě, že nepracuješ a tudíž nemáš možnost si za měsíc vydělat ani částku dosahující životního či existenčního minima, můžeš mít nárok na různé finanční či věcné příspěvky (**dávky**) či sociální služby, které ve většině případů poskytuje stát.

Nemám po odchodu ze zařízení práci ani peníze. Co mohu dělat?

Pokud máš povolený trvalý pobyt nebo udělenou mezinárodní ochranu (azyl nebo doplňkovou ochranu) nebo přechodný pobyt jako rodinný příslušník občana EU, můžeš se obrátit na Úřad práce, oddělení pomoci v hmotné nouzi v místě, kde bydlíš, s žádostí o pomoc v hmotné nouzi. Dávky pomoci v hmotné nouzi jsou: příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc.

Na koho se můžu v případě potřeby obrátit?

Kdykoliv budeš potřebovat poradit, na jaké sociální dávky máš nárok, jak vyplnit formulář zdravotní pojišťovny, doporučit lékaře, najít adresy Úřadů práce či cokoliv dalšího, obrať se na sociální **pracovníky některé z neziskových organizací**. Jejich adresy jsou uvedeny v adresáři na konci brožurky.

Zároveň se můžeš v případě potřeby obrátit na **sociálního kurátora pro dospělé**, kterého najdeš na sociálním odboru obecního úřadu podle místa bydliště.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Kde je možné požádat o uzavření manželství?

Žádost o uzavření manželství se podává na matričním úřadu (matrice) v místě, kde se bude konat sňatek.

Kde je možné vyzvednout dotazník k uzavření manželství?

Na kterékoli matrice (matriční úřad), které najdeš na každém obecním úřadě.

Jaké doklady je třeba předložit společně s dotazníkem?

- Rodný list
- Doklad o státním občanství (platný pas)
- Doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství ze země původu (právní způsobilost znamená, že jsi dosáhl věku vhodného k uzavření manželství a jsi schopen sám za sebe jednat)
- Potvrzení o osobním stavu ze země původu (doklad o tom, že jsi svobodný, rozvedený)
- Potvrzení o oprávněnosti pobytu na území ČR (vydává cizinecká policie a v den sňatku nesmí být starší než 7 pracovních dnů)

Všechny listiny musí být ověřené a úředně přeložené do českého jazyka.

Během svatebního obřadu je nutná přítomnost soudního tlumočnicka, kterého si musí obstarat na své náklady snoubenci.

Je možné některý z dokladů prominout?

Matriční úřad může předložení uvedených dokladů prominout, pokud je jejich obstarání spojeno s těžko překonatelnou překážkou.

Je možné po uzavření sňatku s občanem ČR požádat o pobyt?

Ano, po uzavření sňatku s českým občanem je možné podat žádost o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana EU (ČR). Po dvou letech nepřetržitého přechodného pobytu na území ČR je pak možné požádat o trvalý pobyt.

KONTAKTY

PŘEHLED ORGANIZACÍ POMÁHAJÍCÍCH UPRCHLÍKŮM V ČR

Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)

Kovářská 4, 190 00 Praha 9
Tel: +420 730 158 779, +420 730 158 781
E-mail: opu@opu.cz
www.opu.cz

Organizace pro pomoc uprchlíkům Brno

Leitnerova 9/682, 602 00 Brno
Tel: +420 731 928 388
E-mail: opu.brno@opu.cz

OPU - pobočka Plzeň

Sady Pětatřicátníků 48/33, 301 00, Plzeň
Tel: +420 604 809 165
E-mail: opu.plzen@opu.cz

Sdružení pro integraci a migraci, SIMI

Baranova 33, 130 00, Praha 3
Tel: +420 224 224 379
Právní oddělení mob.: +420 603 547 450
Sociální oddělení mob.: +420 605 253 994
E-mail: poradna@refug.cz
<http://www.migrace.com/>

Sdružení občanů zabývajících se emigranty SOZE

Mostecká 5, 614 00 Brno
Tel: +420 545 213 643
Mob: +420 602 586 092
E-mail: soze@soze.cz
www.soze.cz

Poradna pro integraci

Opletalova 6, 110 00 Praha 1
Tel: +420 603 281 269
soc. oddělení +420 603 807 567
E-mail: praha@p-p-i.cz
<http://www.p-p-i.cz>

Centrum pro integraci cizinců

Karlínské nám. 7, 186 00, Praha 8
Tel: +420 222 360 425 (sociální poradenství),
+420 702 150 630 (právní poradenství)
E-mail: info@cicpraha.org
<http://www.cicpraha.org>

Česká katolická charita

Středisko migrace: Pernerova 20, Praha 8
- Karlín, 186 00
Tel: +420 224 813 418
E-mail: migrace@praha.charita.cz

INBÁZE

Legerova 357/50, 120 00 Praha 2
Mobil: (+420) 739 037 353
info@inbaze.cz

UNHCR - Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v Praze

Rytiřská 31, 111 00, Praha 1
Tel: +420 776 437 775
E-mail: czepr@unhcr.ch
<http://www.unhcr.cz>

Multikulturní centrum Praha

Multikulturní centrum Praha, Náplavní 1,
120 00 Praha 2
Tel: 296 325 345
E-mail: infocentrum@mkc.cz
<http://www.mkc.cz>

Mezinárodní organizace pro migraci-IOM

Argentinská 38, 170 00, Praha 7
Tel: 233 37 01 60
Email: prague@iom.int
<http://www.iom.cz>

META o.p.s. Sdružení pro příležitosti mladých migrantů

Ječná 17, 120 00 Praha 2
mobil: +420 773 304 464,
tel/fax: +420 222 521 446
E-mail: info@meta-os.cz
<http://www.meta-ops.cz>

STÁTNÍ INSTITUTE

ODBOR AZYLOVÉ A MIGRAČNÍ POLITIKY MINISTERSTVA VNITRA ČR – OAMP

DLOUHODOBÉ A TRVALÉ POBYTY PRO OBČANY TŘETÍCH ZEMÍ

působnost: Praha 1, 3, 6, 7, 8 a 9
Koněvova 188/32, 130 00, Praha 3 - Žižkov
Tel.: 974 820 680

působnost: okres Praha-západ; Praha 2, 4, 5
a 10
Cigánkova 1861/2, 140 00, Praha 4 – Chodov
Tel: 974 820 680

působnost: zahraniční studenti vysokých škol
s pobytem v Praze včetně Prahy - Východ
a Prahy – Západ
Hládkov 682/9, 160 00, Praha – Střešovice
Tel: 974 820 680

PŘECHODNÉ A TRVALÉ POBYTY PRO OBČANY EU A RODINNÉ PŘÍSLUŠNÍKY

působnost: hl. m. Praha
a okresy Praha-západ a Praha-východ
Nad Vršovskou horou 88/4, 110 00, Praha 10
– Michle
Tel: 974 820 680

Středočeský kraj

Oddělení pobytu cizinců Praha
a Středočeský kraj
Pracoviště Praha- Letná: (působnost: okres
Praha-východ)
Nad Štolou 936/3, 170 00, Praha 7 – Letná
Tel: 974 820 680

Pracoviště Benešov:
Jiráskova 801
Tel.: 974 820 680

Pracoviště Kladno:
(působnost: okresy Praha-západ, Kladno a
Rakovník)
Severní 2952
Tel.: 974 820 680

Pracoviště Kutná Hora:
(okresy Kutná Hora, Nymburk a Kolín)
Hornická 642
Kutná Hora
Tel.: 974 820 680

Pracoviště Mladá Boleslav:
(okresy Mladá Boleslav, Mělník)
Štefánikova 1304
Tel.: 974 820 680

Pracoviště Příbram:
(působnost okresy Beroun a Příbram)
Žežická 498
Tel.: 974 820 680

Krajské pracoviště Ústecký kraj

(působnost: okresy Ústí nad Labem,
Teplice, Litoměřice a Děčín)
Berní 2261/1, 400 01, Ústí nad Labem
Tel: 974 420 316, 974 420 365, 974 420 366,
974 420 367

Pracoviště Chomutov: (působnost okresy
Chomutov, Louny a Most)
Jiráskova 5338, Chomutov
Tel.: 974 443 158, 974 443 156

Krajské pracoviště Liberecký kraj

Voroněžská 144/20, Liberec
Tel.: 974 460 850

Krajské pracoviště Karlovarský kraj

(působnost: okresy Cheb, Karlovy Vary
a Sokolov)
Krymská 47, 360 01, Karlovy Vary
Tel.: 974 360 360, 974 360 391 (telefonické
objednávání - občané třetích zemí)
Tel.: 974 360 393, 974 360 394 (telefonické
objednávání - občané EU)

Krajské pracoviště Plzeňský kraj

Pracoviště Plzeň (působnost: okresy Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Tachov a Rokycany)

Slovanská alej 2046/26, 301 00

Tel.: 974 320 800 informační linka
(bez tel. objednávání)

974 320 810 (pouze pro tel. objednávání)

Pracoviště Klatovy:

(působnost: okresy Klatovy a Domažlice)

Dragounská 130

Tel.: 974 320 800 informační linka

974 320 890 (pouze pro tel. objednávání)

Krajské pracoviště Jihočeský kraj

Pracoviště České Budějovice:

(působnost: okresy České Budějovice, Prachatice a Český Krumlov)

Pražská 1257/23

Tel.: 974 226 851

Pracoviště Písek:

(působnost: okresy Písek a Strakonice)

Na Výstavišti 377

Tel.: 974 235 851, 859

Pracoviště Jindřichův Hradec:

(působnost: okres Jindřichův Hradec)

Janderova 147/II

Tel.: 974 233 851, 2, 5, 7, a 9

Pracoviště Benešov:

(působnost: okres Tábor)

Jiráskova 801

Tel.: 974 820 680

Krajské pracoviště Královéhradecký kraj

Pracoviště Hradec Králové (působnost: okresy

Hradec Králové, Rychnov nad Kněžnou a Jičín)

Ulrichovo nám. 810/4

Tel.: 974 520 791

Pracoviště Trutnov:

(působnost: okresy Trutnov a Náchod)

Horská 78

Tel.: 974 539 813

Pardubický kraj

Pracoviště Pardubice:

(působnost: okresy Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí)

Bulharská 936

Tel.: 974 560 781

Krajské pracoviště kraje Vysočina

Pracoviště Jihlava:

(působnost: okresy Havlíčkův Brod, Jihlava, Třebíč, Pelhřimov a Žďár nad Sázavou)

Vrchlického 2627/46

Tel.: 974 260 399

Krajské pracoviště Jihomoravský kraj

Pracoviště Brno:

(působnost: okresy Brno-město, Brno-venkov, Vyškov, Blansko, Břeclav a Znojmo)

Hněvkovského 30/65

Tel.: 543 213 313, 543 214 316

Krajské pracoviště Zlínský kraj

Pracoviště Zlín

Pod Vrškem 5360

Tel.: 974 660 399, 577 210 874

Krajské pracoviště Olomoucký kraj

Pracoviště Přerov:

(působnost: okresy Přerov, Olomouc, Prostějov, Šumperk, Jeseník a Bruntál)

U Výstaviště 3183/18

Tel.: 974 760 399

Krajské pracoviště Moravskoslezský kraj

Pracoviště Ostrava:

(působnost: okresy Ostrava, Opava a Karviná)

Výstavní 55

Tel.: 974 725 897, 899

Pracoviště Frýdek Místek:

(působnost: okresy Frýdek- Místek a Nový Jičín)

Beskydská 2061

Tel.: 974 732 899

ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY CIZINECKÉ POLICIE

Olšanská 2 pošt. schránka 78, 130 51, Praha 3, 130 51

Sekretariát ředitele:

Tel: 974 841 219

E-mail: pp.rscp.sekretariat@pcr.cz

Informace k dlouhodobým a trvalým pobytům cizinců a přechodným pobytům občanů EU:

Informační linka OAMP MV:

tel.: +420 974 832 421, +420 974 832 418

e-mail: pobyty@mvcv.cz

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR

Na poříčním právu 1/376, 128 01, Praha 2

Tel: 221 921 111

E-mail: posta@mpsv.cz

www.mpsv.cz

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

Údolní 39, 602 00, Brno

Telefonická informační linka:

(+420) 542 542 888

Telefon – ústředna: (+420) 542 542 111

E-mail: podatelna@ochrance.cz

http://www.ochrance.cz

ÚŘADY PRÁCE

Všechny úřady v ČR pro jednotlivé kraje, okresy a obce naleznete na

<http://urady.statnisprava.cz/>

<http://urady.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/d0160>

Úřad práce hl. města Prahy

Domažlická 11, 130 00, Praha 3

Tel: 950 178 111

e-mail: podatelna@aa.mpsv.cz

www: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/>

Úřad práce pro Prahu 2

Bělehradská 214, 120 00, Praha 2

Tel: 950 178 111

posta.aac@aa.mpsv.cz

Úřad práce pro Prahu 3

Roháčova 13, 130 00, Praha 3

Tel: 950 178 111

posta.aad@aa.mpsv.cz

Úřad práce pro Prahu 4

Novodvorská 803/82, 142 00, Praha 4

Tel: 241 408 307

Úřad práce pro Prahu 5

Štefánikova 21, 150 00, Praha 5

Tel: 241 408 307

posta.aae@aa.mpsv.cz

Úřad práce pro Prahu 6

Bělohorská 165, 169 00, Praha 6

Tel: 950 178 111, 950 178 494

(zprostředkování)

posta.aag@aa.mpsv.cz

Úřad práce pro Prahu 8

Stejskalova 185/7, 180 00, Praha 8

Tel: 950 178 879, 950 178 866

(zprostředkování)

posta.aai@aa.mpsv.cz

Úřad práce pro Prahu 9

Sokolovská 14/324, 190 00, Praha 9

Tel: 950 178 254(zprostředkování),

950 178 278 (ředitel)

posta.aaj@aa.mpsv.cz

Úřad práce pro Prahu 10

Vršovická 1429/68, 101 38, Praha 10

Tel: 950 178 160 (zprostředkování)

950 178 111, 950 178 178 (hmotná nouze)

950 178 710 (příspěvek na péči)

posta.aak@aa.mpsv.cz

OBLASTNÍ INSPEKTORÁT PRÁCE PRO HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

Kladenská 103/105, 160 00, Praha 6

Tel.: +420 950 179 310

E-mail: paha@suiip.cz

E-podatelna: epodatelna@suiip.cz

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA PRAHA

Úřadovna Praha 1
Na Perštýně 6, 110 01, Praha 1
Tel: 952 222 222
info@vzp.cz
podatelna@vzp.cz

Úřadovna Praha 2
Vinohradská 8
Tel: 952 222 222
info@vzp.cz
podatelna@vzp.cz

Úřadovna Praha 3
Orlická 2, 130 00, Praha 3
Tel: 952 222 222
info@vzp.cz
podatelna@vzp.cz

Úřadovna Praha 4
Antala Staška 80, 140 00, Praha 4
Tel: 952 222 222
info@vzp.cz
podatelna@vzp.cz

Úřadovna Praha 5
Na Bělidle 198/21, 150 00, Praha 5
Tel: 952 222 222
info@vzp.cz
podatelna@vzp.cz

Úřadovna Praha 8
Sokolovská 662/136b, 180 00, Praha 8
Tel: 952 222 222
info@vzp.cz
podatelna@vzp.cz

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ

Česká správa sociálního zabezpečení
Ústředí ČSSZ - Křížová 25, 225 08, Praha 5
Telefonní ústředna: +420 257 061 111
Důchodové pojištění: 257 062 860
Nemocenské pojištění: 571 811 081
Technická pomoc: 585 708 290

UBYTOVNÝ

www.ubytovny.net
<http://www.ubytovny-v-praze.cz/>
<http://www.levne-ubytovny.cz/>
<http://www.ubytovnypraha.net/>
<http://www.nejlevnejsi-ubytovny.cz/>
<http://www.ubytovny-praha.net/en/>

DOMY NA PŮL CESTY PRAHA

Dům na půl cesty - DOM
Braunerova 22, Praha 8
Telefon: 283840795
email: tykadlo@dom-os.cz ; bydlo@dom-os.cz
web: <http://dom-os.cz/>

Domov na půl cesty MAJÁK
U Michelského mlýna 157/25, 14000, Praha
Tel: 241 410 618, 603 566 986
<http://www.ekumsit.cz/>

Dům na půl cesty – OPU
Telefon 284 683 545; 284 683 714
email: opu@opu.cz
web:<http://www.opu.cz/>

Domov na půl cesty Maják
U Michelského mlýna 157/25, 140 00 Praha 4
Telefon: 724 830 823; 241 410 618
email:plevova.majak@centrum.cz
web:www.enyamajak.cz

Byty na půl cesty
Jaromírova 81/57, 128 00 Praha
Telefon 222 542 322; 722 223 090
email:vhled@samovka.cz ;
petr.bittner@samovka.cz
web:<http://www.samovka.cz/>

Startovací bydlení
Sámova 210/6, 101 00 Praha
Telefon: 722223090
email:vhled@samovka.cz ;
petr.bittner@samovka.cz
web:<http://www.samovka.cz/>

AZYLOVÉ DOMY PRAHA

Azylový byt La Strada

La Strada ČR o.p.s. P.O.POX 305 111 21 Praha
1 Provozní hodiny linky (+420)222717171:
PO: 10.00 – 16.00 (v českém a ruském jazyce)
ÚT: 10.00 – 16.00 (v českém a anglickém
jazyce) ČT: 10.00 – 16.00 (v českém jazyce,
od 13 hod i bulharském jazyce)
Provozní hodiny linky 800 07 77 77:
ST: 12.00 – 20.00 (v českém, ruském a rumun-
ském jazyce)
Telefon: 222 721 810, (+420) 222 71 71 71,
800 07 77 77 (bezplatné volání)
email:lastrada@strada.cz, pomoc@strada.cz
web: <http://www.strada.cz/>

Azylový dům pro matky s dětmi
Bohnická 32/3, 181 00 Praha 8
Telefon:283 850 113
email:kolping@kolpingpraha.cz
web:<http://kolpingpraha.cz/>

Emauzský dům Praha
Antonína Čermáka 85/4, 160 00 Praha-
Bubeneč
Telefon:224 321 873
email:emauzzy.praha@seznam.cz
emauzycr.praha@seznam.cz
web:<http://www.emauzzy.webnode.cz>
Dům Naděje Praha-Žižkov
Husitská 70, 130 00 Praha 3
Telefon:222 783 957; 775 868 862
email:husitska.praha@nadeje.cz
web:<http://www.nadeje.cz/>

Dům Naděje Praha-Radotín
Otínská 43, 153 00 Praha 5
Telefon:257 910 292; 775 868 857
email:radotin.praha@nadeje.cz
web:<http://www.nadeje.cz/>

Dům Naděje Praha-Vršovice
Rybalkova 31, 101 00 Praha 10
Telefon:271 741 360; 775 868 863
email:rybalkova.praha@nadeje.cz
web:<http://www.nadeje.cz/>

Centrum sociálních služeb Bohuslava Bureše
Tusarova 60, 170 00 Praha 7
Telefon:220 184 000
email:info_cssbb@armadaspasy.cz
web:<http://www.armadaspasy.cz/>

Azylový dům svaté Terezie
Pernerova 20, 186 00 Praha 8
Telefon:222 313 738
email:pernerova@charita-adopce.cz
web:<http://www.charita-adopce.cz/azylové>
bydlení pro matky s dětmi v tísní
Krizová služba: Varšavská 47, 120 00 Praha 2
Telefon:257 211 945; 777 734 174;
777 734 190
email:azyl.ezer@diakonie.cz
web:<http://www.skp.diakonie.cz/nase-sluz->
by/azyl-ezer-pro-matky-s-detmi/

Azylové ubytování Společnou cestou
Donovalská 2331, 149 00 Praha 4 - Chodov
Telefon:272 950 984
email:info@spolcest.cz
web:<http://www.spolcest.cz/>

Azylový dům pro matky s dětmi – Otevřené
srdce
Za papírnu 144/7, 170 00 Praha 7
Telefon:272 766 694; 602 455 573
email:azylovy.dum@seznam.cz
web:<http://azylovydum.sweb.cz/>

Azylový dům ACORUS
Adresa:neveřejná
Telefon:283 892 772
email:info@acorus.cz
web:<http://www.acorus.cz/>
Sociální byt Proxima Sociale
Rakovského 3138 143 00 Praha 12
Telefon:241 770 232
email:azylovybyt@proximasociale.cz
web:<http://www.proximasociale.cz/>

Azylový dům
Křovinovo náměstí 11/16, 193 00
Praha – Horní Počernice
Telefon:281 927 191
email:info@skphopo.cz
web:<http://www.skphopo.cz/>

Azylové bydlení
Olbramovická 703, 140 00 Praha 4
Telefon:241 713 575
email:ssmc12@centrum.cz
web:http://socsluzbymc12.wz.cz/

Azylový dům pro ženy oběti domácího násilí
s utajenou adresou
Podolská 242/25, 147 00 Praha 4
Telefon:241 432 466
email:info@rosa-os.cz
web:http://www.rosa-os.cz/

Azylový dům Přemysla Pittra pro děti
Karlovarská 337/18, 161 00 Praha 6 – Ruzyně
Telefon:235 302 698
emailazylovydum@dumtriprani.cz
webhttp://www.dumtriprani.cz/

Dům Naděje Praha-Záběhlíce
K Prádelně 2, 106 00 Praha 10
Telefon272 660 460
email:zabehlice.praha@nadeje.cz
web:http://www.nadeje.cz/

Dům tréninkového bydlení / azylový dům
Šromova 862/3, 198 00 Praha 98
Telefon:281 914 376
email:adsromova@csspraha.cz, mariana.
kolackova@csspraha.cz
web:www.csspraha.cz

Azylový dům pro matky s dětmi
Jasmínová 2904/35, 106 00 Praha 106
Telefon:267 310 683
email:ckpp10@seznam.cz
web:http://www.ckpp10.cz/

Dům světla – Azylové ubytování
Malého 282/3, 186 00 Praha 86
Telefon:224 814 284
email:info@aids-pomoc.cz ; miroslav.
hlavaty@aids-pomoc.cz
web:www.aids-pomoc.cz

Dům Gloria - Azylový dům pro ženy
a matky s dětmi
Renoirova 614/7, 152 00 Praha 52
Telefon :251 552 453
email :adgloria@charita-adopce.cz
web :http://www.charita-adopce.cz/

Azylový dům sv. Terezie -noclehárna
Pernerova 20, 186 00 Praha 8
Telefon:222 313 738
email:pernerova@charita-adopce.cz
web:http://www.charita-adopce.cz

Centrum sociálních služeb Bohuslava Bureše
- noclehárna
Tusarova 60, 170 00 Praha 7
Telefon:220 184 000
email:info_cssbb@armadaspasy.cz
web:http://www.armadaspasy.cz/

Středisko Naděje Praha-U Bulhara
U Bulhara 46, 110 00 Praha
Telefon:775 868 860
email:ubulhara.praha@nadeje.cz
web:http://www.nadeje.cz

Středisko Naděje Praha-Bolzanova
Bolzanova 7, 110 00 Praha
Telefon:222 243 434; 775 868 841
email:bolzanova.praha@nadeje.cz
web:http://www.nadeje.cz/

Noclehárna pro osoby bez přístřeší - loď
Hermes
Nábřeží Kpt. Jaroše, 130 00 Praha
Telefon:774986792
email:hermesaci@seznam.cz ;
martin.novotny@csspraha.cz
web:www.csspraha.cz

Dům Naděje Praha – Žižkov - noclehárna
Husitská 110/70, 130 00 Praha
Telefon:222783957
email:nocleharna.husitska.praha@nadeje.cz
web:http://www.nadeje.cz

Středisko Naděje Praha - Na Slupi - noclehárna
Na Slupi 1484/12, 128 00 Praha
Telefo:775 889 601
email:naslupi.praha@nadeje.cz
web:http://www.nadeje.cz

KRIZOVÉ LINKY A KRIZOVÁ CENTRA

Telefonické krizové linky

Pražská linka důvěry – non stop krizová linka
telefon: 222 580 697
email: linka.duvery@csspraha.cz
chat: www.chat-pomoc.cz

Linka psychopomoci- krizová linka
telefon: 224 214 214
provozní doba: po – pá: 9-21 hodin

Centrum krizové intervence - non stop
krizová linka
telefon: 284 016 666
provozní doba: nonstop

SOS centrum Diakonie - krizová linka
telefon: 222 521 912, 777 734 173
provozní doba: po- pá: 9-20 hodin

Růžová linka – krizová linka pro děti
a mladistvé
telefon: 272 736 263
provozní doba: po- pá- 8-20 hodin,
so-ne- 14-20 hodin

Dětské krizové centrum – non stop linka
pomoci pro děti a mládež do 26 let
telefon: 241 484 149

Linka bezpečí – non stop krizová linka
a internetová poradna pro děti a mládež
do 18 let (pro studenty do 26 let),
linka funguje ZDARMA
telefon: 116 111
Internetová linka důvěry: lb@linkabezpeci.cz
Chat: chat.linkabezpeci.cz
provozní doba: nonstop

KRIZOVÁ CENTRA, PORADNY

Krizové centrum RIAPS - non stop
adresa: Chelčického 39, Praha 3
telefon: 222 586 768 222 582 151
provozní doba: nonstop

Centrum krizové intervence – non stop
krizové centrum
adresa: Ústavní 91, Praha 8
(areál Bohnické léčebny)
telefon: 284 016 666
provozní doba: nonstop

SOS centrum Diakonie- krizové centrum,
internetová poradna
telefon: 222 521 912, 777 734 173
email: sos@diakoniecce.cz
provozní doba: po- pá: 9-20 hodin

SPECIALIZOVANÉ KRIZOVÉ LINKY, CEN- TRA A PORADNY

Acorus – non stop krizová linka pro oběti
domácího násilí
telefon: 283 892 772, 605 370 397
provozní doba: nonstop

Antidiskriminační linka - linka pro oběti násilí
z nenávisti a diskriminace
(Romové, menšiny, cizinci...)
bezplatný telefon: 800 307 307
provozní doba: po-pá: 9-17 hodin

Aqua vitae – linka pro ženy, které řeší otázky
týkající se těhotenství, mateřství apod....
telefon: 800 108 000
provozní doba: po: 16-22 hodin, st: 15-19
hodin, čt: 19-22 hodin

Linka pro ženy a dívky – krizová linka
pro ženy a dívky, které se ocitly v obtížné
životní situaci
Tel: 603 210 999
provozní doba: po-pá: 8-20 hodin
(kromě svátků)

Česká společnost AIDS pomoc, o.s.- internetová poradna a azylový dům pro lidi ohrožené nemocí AIDS
telefon: 224 814 284
email: aids-pomoc@iol.cz
provozní doba: po-pá: 8-16 hodin

Linka AIDS pomoci nejen pro nemocné – non stop linka pro lidi, kteří řeší otázky týkající se nemoci AIDS a HIV, linka funguje ZDARMA
Tel: 800 800 980
provozní doba: nonstop

La Strada ČR, o.p.s.- non stop linka pro obchodované a vykořisťované osoby
telefon: 222 717 171
provozní doba: nonstop

DONA linka – non stop linka pro osoby ohrožené domácím násilím, jejich příbuzné a známé
Telefon: 251 511 313
provozní doba: nonstop

Krizová telefonní SOS linka- krizová linka pro týrané a osamělé ženy a oběti domácího násilí
Telefon: 241 432 466, 602 246 102
(Po – Pá: 9,00 - 18,00 hod. kromě svátků)
provozní doba: po + út : 9,00 - 18,00 hodin
st + čt : 9,00 - 16,00 hodin
pá: 9,00 - 15,00 hodin

Dětské krizové centrum - krizové centrum pro děti a mládež do 26 let
V Zápolí 1250, 141 00, Praha 4
tel./fax: 241 480 511, 241 483 853
mobil: 777 664 672
SOS: +420 777 715 215
E-mail: dkc@ditekrize.cz
ambulance@ditekrize.cz
Web: <http://www.linkaduverydkc.cz>
<http://www.ditekrize.cz/>
provozní doba: po: 8-16 hodin,
út: 8-18 hodin, st: 8-16 hodin,
čt.: 8-18 hodin, pá: 8-14 hodin

Drop in linka pro ohrožené drogou
adresa: Karolíny Světlé 18, Praha 1
telefon: 222 221 431
Nonstop provoz

Poradna pro ženy a dívky- poradna pro ženy, které se ocitly v obtížné životní situaci
adresa: Voršilská 5, Praha 1
telefon: 224 930 661, 224 933 943, 603213826
provozní doba: po – pá: 8-20 hodin
(kromě svátků)

Kontaktní centrum SANANIM - centrum pro lidi závislé (nebo ohrožené závislostí) na drogách
adresa: Osadní 2, Praha 7
telefon: 283 872 186
provozní doba: po:13-20 hodin,
út + st +čt- 9-20 hodin, pá:12-20 hodin,
so + ne: 13-20 hodin

Poradna pro dětské oběti násilí RŮŽOVKA
adresa: Ruská 87, Praha 10
telefon: 272 736 263
provozní doba: po- pá: 8-20 hodin,
so-ne: 14-20 hodin

Prev-Centrum, o.s. – centrum pro lidi závislé (nebo ohrožené závislostí) na drogách nebo řešící cokoliv kolem závislosti a drog
adresa: Meziškolská 1120, Praha 6
telefon: 233 355 459, 777 161 138
email: poradna@prevcentrum.cz
provozní doba: po- čt: 8-18 hodin,
pá: 8-16 hodin

Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů- poradna v problémech s radikálními náboženskými postoji, alternativní religiozitou, tzv. sektami a sektářstvím – poradna a internetové poradenství
adresa: Husníkova 2075, Praha 13
telefon: 257 314 646, 777 143 001
email: sekty@sekty.cz
provozní doba: út: 15,30 - 17 hodin

Bílý kruh bezpečí
(pomoc obětem trestných činů)
U Trojice 2, 150 00, Praha 5
Tel: 257 317 100
Web: www.bkb.cz

ROSA (pomoc ženám – obětem
domácího násilí)
Podolská 242/25, 147 00, Praha 4
Tel: +420 602 246 102, 241 432 466
E-mail: poradna@rosa-os.cz
Web: www.rosa-os.cz, www.stopnasili.cz

KONTAKTY NONSTOP

Linka důvěry RIAPS 222 580 697 –
Celá populace, jakékoliv životní krize,
Nonstop

Linka bezpečí 116 111 –
Děti, jakékoliv životní krize, Nonstop

Linka důvěry CKI 284 016 666 -
Celá populace, jakékoliv životní krize,
Nonstop

Linka důvěry DKC 241 484 149, +420 777 715
215- Týrané a zneužívané děti, Nonstop

Bílý kruh bezpečí 116 006 –
Pomoc obětem trestných činů, Nonstop

Dona linka 251 511 313 –
Oběti domácího násilí. Nonstop

INFO a SOS Linka La Strada 222 717 171
Nucená prostituce a vykořisťování

NABÍDKA PRÁCE NA INTERNETU

www.jobs.cz
www.jobmaster.cz
www.prace.cz
www.sprace.cz
www.hledampraci.cz
www.zamestnani.cz
www.prace.centrum.cz
www.hotjobs.cz

www.jobpilot.cz
www.annonce.cz
www.volnamista.cz
www.dobraprace.cz
www.profesia.cz
www.grafton.cz/nabidka-prace
www.monster.cz
www.nabidky-prace.cz/
www.tip-prace.cz/
www.qprace.cz/
http://cz.indeed.com/
prace.bazos.cz
www.inwork.cz

BRIGÁDY

www.brigady.cz
www.student.cz
www.brigady.vzdelani.cz
www.nabrigadu.cz
www.jobs.cz
www.fajn-brigady.cz/

PRACOVNÍ AGENTURY

www.majora.cz
www.adecco.cz
www.unijob.cz
www.student.cz

NABÍDKA BYDLENÍ NA INTERNETU

www.bydleni.cz
www.sreality.cz
www.byty.cz
www.spolubydlici.cz
www.bydlime.cz
www.nemovistosti.cz
www.spolubydleni.cz
www.bezrealitky.cz
http://www.rprgrealty.cz/index2.
php#pronajem
https://www.bezrealitky.cz/